novice

Leto VII. - št. 22 KOČEVJE 1. junija 1962 Cena 20 din

Pregledali so gospodarjenje prvih treh mesecev

Na seji zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora Kočevje, ki je bila pretekli torek, so odborniki in predstavniki kolektivov razpravljali o poročilu o realizaciji družbenega plana za prve 3 mesece letos. Ugotovili so, da se je celotni dohodek v gospodarstvu dvignil v primerjavi z istim obdobjem lani za 17 odstotkov, narodni dohodek pa za 19 %.

Analiza posameznih podjetij je pokazala, da vsa podjetja tožijo, da imajo premalo obratnih sredstev, hkrati pa imajo tudi po 100 milijonov razlike med kupci in dobavitelji, seveda v svojo škodo. Ko bodo dobivali koliktivi (kar se predvideva), osebne dohodke po plačani realizaciji, bodo podjetja bolj poskrbela, da bodo dobila račune hitreje plačane.

Tudi uvedba prometnega davka so nekatera podjetja slabo razumela. Namen tega davka namreč ni bil, da bi podjetja zvišala cene, ampak da bi zmanjševala stroške. Se pravi, da bi morala podjetja to dajatev plačati v glavnem na račun notranjih rezerv. Ona pa so nasprotno — za višino prometnega davka so enostavno povišala cene, za odkrivanje notranjih rezerv pa se niso niti najmanj potrudila.

Tudi znižanje investicij je in bo slabo vplivalo na občinski plan. Kočevski investitorji oddajajo namreč dela podjetjem iz drugih občin, če so cenejša in če boljše delajo kot domača. Prav znižanje investicij bo podjetja prisililo, da bodo zniževala tudi proizvodne stroške in odkrivala notranje rezerve, ker bo imelo dela dovolj le tisto podjetje, ki bo delalo kvalitetno in poceni.

Nadalje je poročilo ugotavljalo, da produktivnost in osebni dohodki v nekaterih gospodarskih organizacijah ne naraščata sorazmerno. Tako je bilo iz poročila videti, da je naraščanje narodnega dohodka in osebnih dohodkov pravilno samo v podjetjih INKOP in Kočevski tisk, medtem ko so v drugih gospodarskih organizacijah manjša ali večja nesorazmerja, seveda v korist osebnih dohodkov.

V razpravi po poročilu so sodelovali predstavniki večih podjetij. Predstavnik Kovinarja je pojasnil, da je izpad pri planu njhovega podjetja povezan z izpadom v gradbeništvu. Zastopnik Zidarja je povedal, da imajo pri njih za letos sklenjenih pogodb le za nekaj več kot polovico vsote postavljenega plana. Probleme imajo tudi z gradnjo stanovanj za prodajo, ker ne dobe potrebnega kredita. Imajo tudi težave pri licitacijah za gradnje v drugih krajih, ker dajejo občine prednost svojim podjetjem. V hotelu Pugled je promet padel za 7,5 odstotka, povečali pa so se nekateri stroški. Napravili so več ukrepov za znižanje stroškov, med njimi tudi odpustili honorarne moči in odpovedali telefone za poslovalnice (?!). Tujih gostov zaradi slabe ceste ni. V Itasu imajo težave z obratnimi sredstvi, ker so dali preveč čistega dohodka na osnovna sredstva in v sklad skupne porabe. V INKOP je šlo prve tri mesece dobro, pričakujejo pa, da bodo naslednji trije slabši. Plan proizvodnje namreč presegajo, plan prodaje pa le dosegajo in jim ostajajo zaloge. Tudi proizvodni stroški so še preveliki. Pri Opremi dela dobro pleskarski obrat ,ostali trije pa slabše. Tekstilana proizvodnjo proda, vendar kupci plačajo šele čez 60 do 90 dni, medtem ko mora njihovo podjetje plačati surovino v petnajstih dneh. V Trgoprometu imajo prometa premalo, kadra pa preveč itd.

V razpravi je bilo dalje poudarjeno, da je izpolnjevanje planov podjetij povezano z izpolnjevanjem plana komune, z dotokom sredstev v občinski proračun in potem seveda naprej z zdravstveno službo, s šolstvom in drugimi službami, ki so delovnemu človeku nujno potrebne. Te povezave pa se neposredni proizvajavci še vse premalo zavedajo, saj vse preveč mislijo le na osebne dohodke in vse premalo na izpolnjevanje plana ter izboljševanje proizvodnje. Predstavnik občinskega sindikalnega sveta je v razpravi poudaril, da proizvajavci pa tudi predsedniki sindikalnih podružnic vse premalo poznajo problematiko svojih podjetij. Tudi kritiko na račun skritih rezerv v svojih podjetjih pogosto ne povedo na sestankih svojih kolektivov oziroma organov upravljanja, kjer bi imela največ uspeha, ampak še vse prevečkrat na sestankih raznih občinskih organov. Poudaril je, da je treba naše proizvajavce izobraziti, ker bodo le tako lahko vplivali na višjo proizvodnjo.

Tudi delo in vloga Komunalne banke naj bi se spremenila. V bodoče naj bi banka ne reševala več nerentabilnih podjetij in težkih položajev s krediti in jim tako umetno podaljševala življenje. Tudi pomoč banke tistim podjetjem, ki imajo precej dolžnikov, ni utemeljena. Pač pa je zbor proizvajalcev sklenil, naj bi banka podpirala podjetja, ki napredujejo, ki povečujejo proizvodnjo in ki izvažajo.

Poudarjeno je bilo tudi, da je vsako podjetje dolžno, da skrbi za svoja obratna sredstva in ne le za osnovna, kot je bil običaj doslej. Podjetja naj bi redno izterjavala svoje dolžnike. Podjetje, ki se ne upa terjati dolžnikov, češ da bo s tem izgubilo naročnika, je slabo in nekonkurenčno. Če bo namreč podjetje proizvajalo poceni in kvalitetno, bo imelo kljub temu dovolj naročnikov, če pa naročnikov ne bo, je znak, da so proizvodi pre-

(Nadaljevanje na 2. strani)

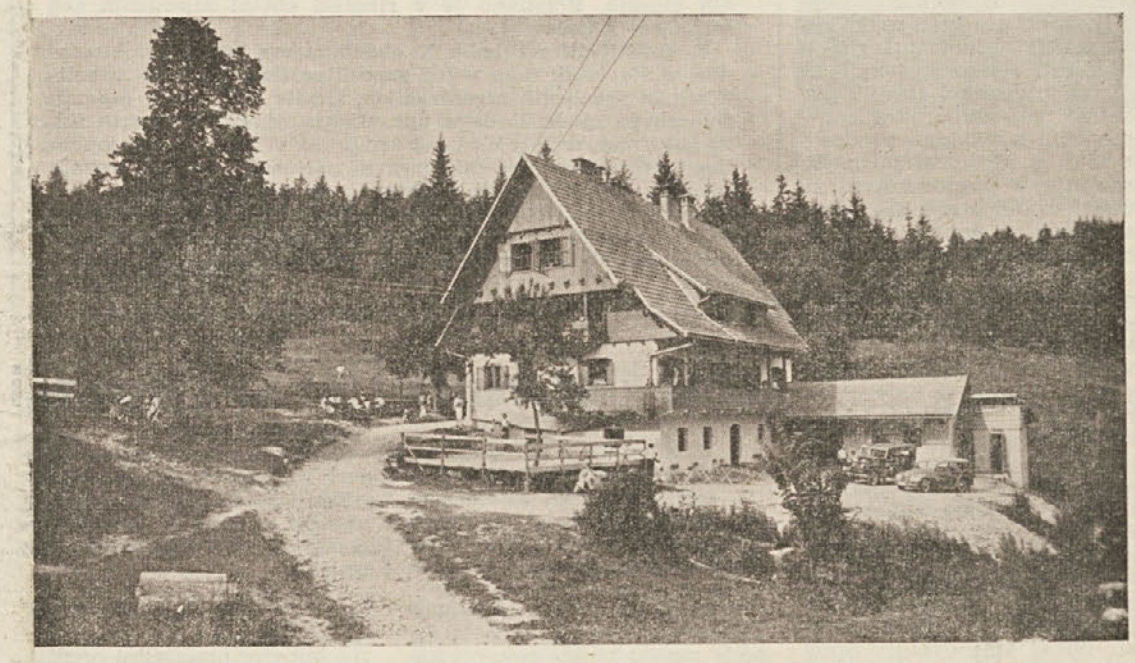

Zeleni gozdovi, svež in čist zrak ter dobra postrežba, vse to je na Travni gori

Sem spominska knjiga Doma na Travni gori

Bil je dan mladosti in rojstni dan tovariša Tita, ko smo potovali na Travno goro. Vreme je bilo slabo, dež je polagoma škrabljal po kabini avtomobila, motor pa je pel enakomerno svojo pesem v klanec proti Travni gori. Bukovo zelenje se je rahlo gibalo pod težo dežja in megle, ki je legla na goro in v dolino. Mlado pomladansko zelenje je cesto pokrilo v celoti, da smo potovali kot skozi predore zelenih tkanin. Z vrha je izgledala dolina kot morje, ker jo je napolnila gosta megla.

Po pašnikih Travne gore je veter v valovih nosil dež preko smrek in jelk. Izgledalo je, kot bi se igral otroško igro »Ti loviš« po vrhovih gozda in senožetih, ker so valovi dežja pod silo vetra delali razne prelive, predno so padli na zemljo.

Tovariša Alojza Kordiša smo dobili v kuhinji, kjer je sedel za mizo z zlomljeno nogo, zavito v mavec. Vozil se je iz doline, pa je imel smolo in si zlomil nogo, ko je padel z motorja.

»No, danes bo pa dovolj časa za razgovor, ko je tako slabo vreme,« smo menili. Mlada Hermina Bertalanič, ki je stara 17 let, je skrbno čistila štedilnik. Doma je iz Lemerja blizu Murske Sobote, že pred nekaj meseci je prišla na Travno goro iz gostinske šole in je na Travni gori kar zadovoljna. V zimskih mesecih, ko ni bilo gostov, pravi, da je prečitala veliko knjig, sedaj je pa vedno dovolj dela.

Hermina nam je dalje dejala, da mladina rada pride na Travno goro, ker lahko zapleše in muzika je vedno pripravljena na gramofonskih ploščah.

Alojz Kordiš nam je povedal marsikaj zanimivega iz življenja na Travni gori. Pravi, da se promet še ni tako razvil kot bi se moral, slabo vreme zavira večji dotok gostov. Iz Kočevja so napovedali večji obisk in ga v zadnjem času tudi odpovedali. Za zvečer, 25. maja pričakuje okrog 50 ginekologov, ki bodo prišli na Travno goro za tri dni; doma so iz vse Slovenije.

Letos so imeli že 1100 nočnin v domu. Večina gostov s prenočišči je iz Ljubljane in tudi iz drugih krajev Slovenije jih je precej. Na Travno goro prihajajo gostje tudi iz drugih republik Jugoslavije in iz inozemstva, Italije, Nemčije, Anglije in Poljske. Tudi iz Indonezije je prišel že en gost na Travno goro.

V spominski knjigi doma na Travni gori je napisanih polno lepih spominov in pohval gostov, ki so bili na Travni gori.

»Sem spominska knjiga doma na Travni gori,« je zapisano v uvodu, ki je bila odprta pomladi leta 1960. To je že druga spominska knjiga, ki zbira vtise gostov na Travni gori. Polno je teh zapiskov, ki so jih izrazili gostje tako kot so to doživljali, kot na primer:

»Obiskali smo dom na Travni gori — kdor le more, naj gre v gore.«

»Travna gora postoji, to vedeli smo vsi. Da smo videli, kako je tu lepo, nam zato nikdar žal ne bo.«

Tako se vrstijo napisi za napisom, vse polno jih je in vsi dajejo priznanje lepoti te naše zemlje. Mala Neda iz Reke je zapisala:

»Malena sem, a jela visoka, tiho šume iznad nas. Na Travnogorske šume duboke, vezat če me trajne uspomene.«

Drugi so spet zapisali:

»Želimo, da bi vsi obiskovalci Travne gore odnesli tako lepe spomine o njej, kot smo jih mi. Ne samo v tej knjigi, ampak tudi v srcih naših, naj dom ostane v našem lepem spominu.«

In dalje:

»Lepa si in skrita čudovito. Več ljudi bi moralo poznati tvojo lepoto.«

Alojz Kordiš nam je še povedal, da je dnevna oskrba v domu 800 dinarjev, s tremi obroki hrane in nočnina. Na razpolago je kopalnica z mrzlo in toplo vodo. Cena res ni pretirana. Sedaj imajo že vse pripravljeno za gradnjo telefona do Sodražice, čakajo samo še poštnih delavcev, da bodo razmejili teren za kopanje jam za drogove. Potrebno je še zgraditi cesto od Kozjega kamna do doma v dolžini dveh kilometrov.

Ko bo še ta cesta dograjena, bo iz Ribniške in Kočevske strani po novi lepi cesti dostop na Travno goro krajši in lažji. Obisk gostov se bo predvidoma povečal, ker cesta vodi po gozdovih Velike gore vse od Ugarja in Zadolja do doma na Travni gori.

Lepi jelovi in bukovi gozdovi nudijo človeku tisti mir, v katerem se človek odpočije in nabere novih sil za jutrašnji dan.

Travna gora vas kliče in vabi, in ne bo vam žal, ko jo boste obiskali, ker je vedno lepa in čudovita po svoji slikovitosti in lepoti.

Pravilniki vsklajeni do 1. julija

Občinska komisija za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka gospodarskih organizacij in zavodov, ki je bila imenovana v začetku maja, je imela 3 seje. Na njih je sprejela več sklepov. Med drugim je onemogočila nadaljnje dviganje osebnih dohodkov po zaključnih računih za leto 1961. Če so namreč podjetja izplačala lani oziroma za lani več, kot bi lahko po sedaj veljavnih predpisih, bodo morala razliko upoštevati pri akontacijah izplačil za letos. Da se kaj takega ne bi pripetilo, je komisija sprejela sklep, da se do analize lanskih zaključnih računov ne dovoli dviganje razlik za preteklo leto, kasneje pa, če bo analiza pokazala, da so uspešno gospodarili in da so zato upravičeni do teh osebnih dohodkov, jih bodo lahko dvignili.

Dalje je komisija sklenila (s čemer se je strinjal tudi zbor proizvajalcev), da se podaljša rok za izdelavo dokumentacije k zaključnim računom za lani od 26. maja na 10. junij. Vzrok za podaljšanje je, da za izdelavo te dokumentacije ni bilo pravočasno natanečnejših navodil in predpisanih obrazcev.

Komisija je tudi sklenila, da nekaterim manjšim gospodarskim organizacijam ni treba izdelati celotne dokumentacije k zaključnim računom, ampak le del. Proti koncu maja je komisija sklicala tudi posvetovanje s predstavniki gospodarskih organizacij in jim razjasnila probleme, ki se pojavljajo v zvezi z izdelavo dokumentacije k zaključnim računom.

Do konca junija pa bodo gospodarske organizacije in zavodi analizirali zbrane podatke ter začeli vsklajevati svoje pravilnike z novimi predpisi s področja notranje delitve. Z analizo dokumentacij naj začnejo takoj in naj jih dajo v razpravo delavskim svetom, ki naj sprejmejo v smislu novih predpisov tudi ustrezne zaključke. To delo, mora biti opravljeno do konca junija.

Novi del mesta Kočevje

Na severnem delu Kočevja ob Kolodvorski ulici nastaja novo naselje, ki ga gradi Kmetijsko gozdarsko posestvo iz Kočevja za člane svojega kolektiva. Zazidalni načrt predvideva tu 78 stanovanj, od katerih jih je v gradnji že 30. Petnajst jih je že vseljivih, drugih petnajst pa konec leta. Težnja posestva je, da bi zgradilo čim cenejša stanovanja, vendar ne na škodo udobnosti in ugodja. 18 izmed stanovanj, ki bodo letos zgrajena, bo dvosobnih (in seveda ostalimi pritiklinami, ki spadajo zraven, kot opremljena kuhinja, kopalnica, sanitarije itd.), 12 pa dvosobnih s kabinetom in ostalimi pritiklinami. Program predvideva, da bo gradnja enega stanovanja stala 2 milijona 850.000 dinarjev. Stvarna cena se ne bo bistveno razlikovala od programske. KGP gradi stanovanja v glavnem iz lastnih sredstev. Ostala stanovanja bo začelo posestvo graditi, ko bodo dopuščale razmere, se pravi, ko bodo nabrali potrebna sredstva. KGP je letos v planu zagotovilo sredstva tudi za 20-odstotno udeležbo za odkup 30 stanovanj v eni izmed kočevskih stolpnic, ki so v gradnji. (Na sliki pogled na Kolodvorsko ulico, v ozadju trije petorčki KGP, ki bodo vseljivi še letos. V ozadju in levo je prostor, kjer predvideva zazidalni načrt KGP nadaljno izgradnjo svojega stanovanjskega naselja.)

200 novih mladincev

24. maja je bilo v Šeškovem domu okoli 200 pionirjev in pionirk, učencev sedmih razredov osemletk Jože Šeško in Mirko Bračič slovesno sprejetih v mladinsko organizacijo. Sprejemu so prisostvovali člani sekretariatov mladinskih organizacij osmih razredov osemletk, predstavniki pionirske in mladinske organizacije, predstavniki občinskega komiteja LMS, razredniki in drugi gostje. V okviru slovesnosti je bil tudi kulturni program, v katerem so nastopili recitatorji in godba. Novi mladinci so dobili mladinske knjižice in zapeli mladinsko himno.

Po programu v Šeškovem domu je odšla mladina z vzgojitelji in gosti v Črni gozd (Mestni log), kjer je bila že pripravljena jasa s tabornimi ognji. Zaigrala je godba in mladina se je tudi zavrtela.

Ob osemletki sta se pomerili tudi v igri med dvema ognjema, ki je mladino zelo razgrela in je predstavljala vrhunec zabave. Seveda je bilo poskrbljeno tudi za malico. Veselo razpoloženje je trajalo do okoli 14. ure, se pravi, dokler je trajalo lepo vreme. Nato pa so se začeli zbirati grozeči oblaki, ki so prekinili slavje.

Prostore za prireditev sta pripravila pripravljavna odbora obeh osemletk. Sodelovanje med učenci obeh osemletk je bilo prav prisrčno.

Sprejem v mladinsko organizacijo bi moral biti po načrtu na Pugledu. Do spremembe v planu je prišlo predvsem zato, ker bi bila proslava na Pugledu povezana s precejšnjimi finančnimi stroški, ki jih prireditelj ni zmogel kriti, pa tudi ni bilo upanja, da bi dobil za to prireditev potrebna sredstva.

»GLAVNI DOBITEK« V SODRAŽICI

V nedeljo, 27. maja je gostovala igralska družina iz Nove vasi s komedijo »Glavni dobitek«. Gledavci so bili zadovoljni s prikazano komedijo. Ljudje želijo, da bi na njihovem odru bilo še več podobnih iger.

-r

Od petka do petka

doma in po svetu

Ob otvoritvi VI. mednarodnega sejma tehnike v Beogradu je maršal Tito v krajšem govoru opozoril, da so pri nas ljudje, ki napačno pojmujejo kritiko določenih pojavov in mečejo na rovaš vodilnih ljudi odgovornost tudi za stvari, za katere ne morejo biti krivi. V Jugoslaviji ni nastopil čas »lova na čarovnice«; gre le za odpravljanje pomanjkljivosti in za zagotovitev doslednega socialističnega razvoja. Videti je treba tudi naše objektivne težave, slabosti naših gospodarskih instrumentov, naših predpisov in direktiv; videti je treba tudi naše zunanje težave, zlasti težave v ekonomiki. Vodilnih ljudi ne gre brez vsake osnove blatiti in klevetati, ker je med njimi veliko zaslužnih in poštenih tovarišev. Razlikovati moramo med namernimi in nenamernimi napakami. Predsednik Tito se je zavzel za boljše planiranje v gospodarstvu, za usmeritev industrije na zunanja tržišča, za enotno nastopanje gospodarskih organizacij na zunanjem trgu, za boljšo in pravičnejšo razdelitev osebnih dohodkov in za bolj pošten razpon plač.

V naporih za utrditev gospodarskega sistema so najvišji organi oblasti pretresali vrsto vprašanj. Zvezna ljudska skupščina je sprejela zakon o ustanovitvi enotnih gospodarskih zbornic ter predlog o spremembah in dopolnitvah zakona o zveznih upravnih organih. Zvezni izvršni svet pa je spremenil nekatere uredbe, ki se tičejo organizacije oblasti, in opravil nekaj imenovanj. Spremenjena je bila uredba o reguliranju uvoza motornih vozil s strani državljanov in uredba o reguliranju uvoza motornih vozil s strani državljanov in uredba o začasni splošni carinski tarif na ta način, da so ukinili dosedanje ugodnosti za določene kategorije invalidov, ki so bili oproščeni plačevanja carine. Popolnoma so prepovedali posamičen uvoz motornih vozil.

Ob 70-letnici maršala Jugoslavije Tita so bile po vsej državi številne prireditve, v okviru katerih je tudi CK ZKJ izročil tovarišu Titu pozdravno pismo v zahvalo in priznanje za njegovo delo.

V državnem sekretariatu za zunanje zadeve ugodno ocenjujejo obiske Koče Popovića Braziliji, Čileju, Boliviji in Mehiki. Z državniki teh dežel je Koča Popović obravnaval vprašanja negativnih posledic, ki jih imajo zaprte gospodarske grupacije za stabilizacijo mednarodnih odnosov in posebej za nerazvite države. Koča Popović je po končanem obisku v Mehiki na povabilo Deana Ruska obiskal tudi ZDA, kjer ga je sprejel ameriški predsednik Kennedy. Državnika sta se pogovarjala o ameriško-jugoslovanskih odnosih in o gospodarskih problemih, zlasti o zapiranju posameznih tržišč. Pogovorov se je udeležil tudi ameriški veleposlanik v FLRJ Kennan, ki je po pogovorih izjavil, da ni vzrokov za dvome, da je Jugoslavija popolnoma neodvisna država in da namerava to tudi ostati.

Posebno francosko vojaško sodišče je v Parizu obsodilo bivšega francoskega generala in voditelja OAS Salana na dosmrtno ječo. Francosko in svetovno javno mnenje je bilo nad sodbo močno razočarano. Sodba je razočarala celo francosko vlado, ki je po njeni objavi javno razglasila, da se z njo ne strinja in po nekaj dneh tudi izdala odlok, s katerim je razpustila vojaško sodišče, ki je sodilo Salanu. Kje so vzroki tako mile sodbe? Ima Salan v visokih francoskih krogih svoje pristaše? Je Francija tako šibka, da se boji odločnih ukrepov? Jemlje sporazum s FLN resno? Vsakega nekaj. Drži pa, da OAS še vedno deluje in da so francoske oblasti vse preveč pasivne, zaradi česar je tudi prišlo do prvega spopada med alžirskimi varnostnimi silami in pripadniki OAS, kar kaže, da je Alžircem potrpljenja dovolj in da nameravajo sami storiti to, kar jim sicer Francija obljublja. Pa tudi OAS je že spoznala, da je Alžir za Francijo izgubljen ter ponudila FLN pogajanja, ki pa so bila odločno odklonjena. Pred durmi je referendum in dnevi obstoja OAS so šteti, pa čeprav še tako barbarsko divja.

Iz New Yorka poročajo, da je 35 članic Združenih narodov podprlo predlog za sklicanje svetovne gospodarske konference, na kateri bi se obravnavali problemi svetovne trgovine, stanje tržišč in vprašanja menjave med gospodarsko močnimi in razvijajočimi se državami. Proti taki konferenci so gospodarsko močne kapitalistične države. Zakaj, ni težko uganiti.

Indonezija je zavrnila nizozemske obtožbe o agresiji proti zahodnemu Irianu in poudarila odločnost, da nadaljuje z akcijami za osvoboditev tega dela svojega nacionalnega ozemlja.

Iz Leopoldvilla prihaja vest, da Portugalska pošilja v svojo kolonijo Angolo revne kmete in jim podeljuje zemljo, da bi tako potrdila teorijo o Angoli kot svoji »naravni prekomorski pokrajini«: jalovo početje.

Predsednika ženevske konference Dean in Zorin sta predložila osnutek skupne deklaracije ZDA in SZ proti vojni propagandi: vsaj nekaj.

ZDA so izstrelile na krožno pot okoli zemlje svojega drugega astronavta Malcolma Scotta Carpenterja, ki je po treh krogih okrog Zemlje pristal v Atlantskem oceanu.

Izraelsko vrhovno sodišče je zavrnilo Eichmannovo pritožbo in s tem končalo dolgotrajni proces. Eichmann se lahko reši vislic le, če izraelski predsednik ugodi njegovi prošnji za pomilostitev.

Pred republiško konferenco žensk

5. in 6. junija bo v Ljubljani ustanovna skupščina konference za družbno aktivnost žensk Slovenije, katere so bodo udeležili tudi delegati iz naših občin. Na skupščini bo prebrano uvodno poročilo v družbno politični aktivnost žensk v Sloveniji, potem poročilo zveze ženskih društev Slovenije. Po poročilu nadzornega odbora Zveze ženskih društev Slovenije bo sledila razprava. V zaključnem delu bodo izvolili predsedstvo Konference za družbeno aktivnost žensk Slovenije.

Konferenca bo obravnavala družbno-politično aktivnost žensk, potem zaposlenost in zaposlevanje žensk v Sloveniji, šolanje, strokovno usposabljanje, mesto žensk in ženske mladine in razvoj služb za razbremenitev družine s posebnim pogledom na problem varstva otrok.

V ljudski republiki Sloveniji je bilo po podatkih v lanskem letu zaposlenih skupno 477.782 oseb, od tega 179.452 žensk, al 37,5 %. V ljubljanskem okraju je bilo lani zaposlenih 67.031 žensk, ali 39 odstotkov od skupnega števila zaposlenih v okraju. V naših dveh občinah pa je bilo stanje sledeče: V kočevski občini je bilo lani zaposlenih 1725 žensk ali v primerjavi z moškimi 30,9 %, v občini Ribnica pa je bilo zaposleno 1013 žensk, ali 36,8 odstotka v odnosu do zaposlenih moških. Relativno je v ribniški občini zaposlenih več žensk kot v kočevski.

V statističnih pregledih je obdelana vsa ženska problematika v Sloveniji, tako poleg zaposlitve članstvo žena v političnih in družbenih organizacijah, število odbornic v organih delavskega in družbenega upravljanja, ljudskih odborih itd. Podatki nam pokažejo, da so ženske še vedno v premajhnem številu zastopane kot enakopravni partnerji moških v raznih odborih. Konferenca bo odgovorila na mnoga vprašanja.

Brez dvoma bo ustanovna skupščina Konference zelo velikega pomena za nadaljnjo afirmacijo žena na vseh področjih družabnega in političnega udejstvovanja.

-r

Letna konferenca LMS na gimnaziji

V ponedeljek, 28. maja je bila letna konferenca aktiva LMS na gimnaziji v Kočevju, na kateri so obravnavali probleme šolske mladine. Mladina je kritično ocenila uspehe svojega dela in sprejela nove naloge za delo v letu 1962/63. Sestanka se je poleg članov ObK LMS udeležil tudi predsednik šolske skupnosti tovariš Ignac Karničnik.

Predsednik aktiva Violanda Bastar je v svojem referatu iznesla mnogo problemov, pri katerih je mladinska organizacija na gimnaziji naletela na težave. Obenem pa je poudarila, da je bilo delo mladine v letošnjem letu dokaj plodno, saj je bilo organiziranih več predavanj in krožkov, poleg tega pa je pet mladincev in mladink z gimnazije uspešno opravilo politično šolo.

V okviru MKD Batej Bor so se mladinci in mladinke tudi kulturno udejstvovali in izpolnili vse naloge, ki si jih je društvo zadalo. Dijaki pa so sodelovali še v PZ na gimnaziji in pri TVD Partizan v Kočevju, Ribnici in Velikih Laščah.

Na željo nekaterih učencev so se ustanovili tudi razni krožki (fizikalni, kemijski, prirodoslovni). Ustanovljeni so bili tudi krožki za pomoč djakom, na katerih so obravnavali tekoče snovi. Te krožke so vodili dijaki sami.

Bolj slab odnos so pokazali dijaki do debatnih ur. Vprašamo se lahko, ali res ni dijakov, ki bi se zanimali za dogodke doma in v svetu. Ali ni na gimnaziji mladincev in mladink, ki bi se zbrali skupaj in se pogovorili o gospodarstvu, športu itd. Ali pa ni morda dobrih predavateljev, ki bi seznanjali mladino o teh vprašanjih. O takih in podobnih stvareh bo morala sindikalna organizacija v bodočem letu zelo dobro premisliti in najti privlačno obliko dela, ki bo zadovoljila mladino, da bo rada posečala debatne ure, ki naj postanejo zanjo razvedrilo in ne suhoparno poslušanje.

Na konferenci je bilo govora tudi o učnem uspehu mladine na gimnaziji. Ugotovili so, da je bil učni uspeh v prvem polletju boljši, to pa predvsem zaradi tega, ker je bilo v prvem polletju sklenjeno, da kdor bo imel več kot dve nezadostni oceni bo odpuščen z gimnazije. Poudarjeno je bilo tudi, da bo postala selekcija na gimnaziji zelo ostra in bodo verjetno že letos uvedeni sprejemni izpiti za sprejem na gimnazijo.

Govorili so tudi o plesnih vajah, ki so bile letos slabo obiskane in so jih zato tudi ukinili. Na koncu konference je bil izvoljen nov odbor, kateremu želimo v prihodnjem šolskem letu mnogo uspehov v izvajanju programa, ki ga je sprejela konferenca.

Sestanki v prostem času

V podjetjih, pa tudi drugod ljudje izgubijo precej dragocenih ur na raznih sestankih med delovnim časom. Še vedno se dogaja, da so seje delavskega sveta in upravnega odbora sklicane med delovnim časom. Ali ni škoda tako izgubljati dragocen čas v škodo proizvodnje? Nemara ne bo nobenemu članu delavskega samoupravljanja tako težko presedeti nekaj ur na seji v svojem prostem času.

Podobno je tudi z ostalimi sestanki v podjetjih (politične in družbene organizacije). Tudi za te velja, naj bi imeli sestanke v času, ko delavci in uslužbenci niso v proizvodnji.

Izgubljanje delovnega časa po sestankih bi veljalo omeniti tudi za nekatere druge sestanke organizacij in društev.

Navadimo se upoštevati čas, ki je zlato, ko govorimo o zgubljenem času na sestankih, ker bi imeli isti efekt, če bi bili v popoldanskih urah. Nismo proti sestankom, ker morajo biti, vendar naj bodo v takem času, da ne bo zaradi tega trpela proizvodnja. O tem naj bi sindikalne podružnice in organi delavskega samoupravljanja čimprej vzeli v pretres.

LETOS MANJ GRADENJ?

Na prvi seji novega upravnega odbora SGP Zidar, ki je bila preteklo sredo, so obravnavali poslovno poročilo za prve 4 mesece letošnjega leta. Ugotovili so, da so plan, ki je znašal 168,5 milijona dinarjev, dosegli skoraj 100-odstotno ali točneje 167,9 milijona dinarjev. Na gradbišču v Kočevju so plan presegli za 13 odstotkov, na gradbišču v Ljubljana za 4 odstotke, na gradbišču na Reki pa so bili za 22 odstotkov pod planom, predvsem zaradi slabega vremena in ker investitorji niso imeli na razpolago finančnih sredstev. Slabi izgledi za izpolnjevanje plana pa so bili v maju in so še vnaprej, ker so je začetek gradenj nekaterih objektov zavlekel, nekatere gradnje pa bodo menda sploh odpadle. Med take gradnje spada nova klavnica in zdravstveni dom v Kočevju. Tudi novi dom telesne vzgoje bo zaradi pomanjkanja sredstev ostal kar toliko dograjen, kolikor je — vsaj začasno. Zaradi občutne ustavitve gradenj bo moralo podjetje v tem kritičnem letu odkrivati vse rezerve in še izboljšati delovno disciplino, so ugotovili na seji novega upravnega odbora.

Za ali proti?

(Razprava o verifikaciji vzgojno izobraževalnih dejavnosti se je začela)

NAGRADA ZA DELO ALI ZA NAZIV?

V vseh gospodarskih organizacijah in družbenih službah so bili člani kolektivov do nedavnega (ponekod pa še danes) nagrajevani (plačani, oz. udeleženi pri delitvi oseb. dohodkov) po stopnjah kvalifikacije (kvalificiran, polkvalificiran, nekvalificiran, visokokvalificiran) Nagrajevanje po administrativno predpisanih kvalifikacijah pa izgublja ves svoj pomen v sistemu uveljavljanja načela delitve oseb .dohodkov po delu. Hkrati z nagrajevanjem po delu pa izgubi ves svoj smisel pridobivanje kvalifikacij, pač pa pride zdaj na prvo mesto izobraževanje za določen poklic. Prav zaradi vsega naštetega pa izgube na svojem pomenu sedanje vajenske šole in šole s praktičnim poukom.

JAVNA RAZPRAVA

Svet LRS za strokovno izobraževanje je o problemih verifikacije novih vzgojno izobraževalnih dejavnosti strokovno izobraževalnih ustanov že razpravljal. Menil pa je, da z uvedbo verifikacije tako globoko posegamo v vzgojno izobraževalni sistem, da je treba zato pred dokončnim sprejetjem predpisov organizirati široko javno razpravo, ki naj bi trajala do 30. junija letos. Za sedaj daje Svet v razpravo le navodila za verifikacijo vzgojno izobraževalnih dejavnosti strokovno izobraževalnih ustanov, osnutek navodila o minimalnih zahtevah in drugih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati poklicne šole, informativno pa tudi osnutek strokovnega navodila za izdelavo predlogov profilov za poklice, ki jih vzgajajo in izobražujejo poklicne šole.

NOV ČAS ZAHTEVA NOVO ŠOLSTVO.

Razvijanje našega gospodarstva in družbenih služb v okviru novega gospodarskega sistema zahteva ustrezne spremembe tudi v sistemu izobraževanja strokovnih kadrov. Dogajalo se je namreč, da je šel razvoj v nekaterih panogah hitro naprej (novi stroji, novi proizvodi, novi tehnološki postopki itd.), šola pa je izobraževala strokovni kader prav tako kot pred petdesetimi leti.

POMANJKLJIVOSTI

— Učni načrti in potrebe ter zahteve proizvodnje so bile redko kje vsklajene, ker niso bili jasno izdelani profili potrebnih kadrov.

— Zelo sta bila zanemarjena vzgoja in izobraževanje za upravljanje.

— Po vajenskem sistemu se izobražujejo tudi nekateri kadri za take poklice, ki bi jih lahko usposobili s priučevanjem (kar bi bilo hkrati tudi hitreje in ceneje!)

— Precej šol ne daje zaključne izobrazbe, ki jo zahteva posamezen poklic, zato so se mnogi absolventi posameznih šol zaposlevali v povsem drugih strokah, mnogi pa so se prekvalificirali tako, da so nadaljevali šolanje na povsem drugih vrstah šol. Vse to kaže na zelo neracionalno trošenje družbenih sredstev in kadrov.

— Industrijska podjetja šolajo kot obrtne organizacije vajence v vajenskih šolah, kar je zelo dolgotrajno in drago.

— Skrbna analiza družbenega položaja vajencev tudi odkriva, da vajenski sistem ohranja še zelo močne cehovske in mezdne odnose in kljub današnji družbeni ureditvi omogoča, da se vajenci (kar je zlasti primer v privatni obrti) še marsikje izkoriščajo kot cenena delovna sila.

— So primeri, da je za posamezne vrste poklicev preveč šol. Zaradi tega so slabo opremljene in slabo zasedene z učnim kadrom. Če bi 5 ali 6 takih šol združili v eno ali dve, bi imeli lahko kvalitetnejši učni kader in več sredstev za opremo ter praktični pouk.

Seveda je še več drugih pomanjkljivosti, večjih in manjših, ki jih tu nismo našteli.

V BODOČE: POKLICNE ŠOLE

Poklicne šole, ki naj bi v bodoče vzgajale kadre za določen poklic, bodo predvidoma zamenjale sedanje strokovne šole. Nove šole bodo predvidoma odstranile ali pa v veliki meri omilile vse dosedanje pomanjkljivosti strokovnih šol. Spričevalo, ki ga bo dobil absolvent poklicne šole, bo povedalo le, da je absolvent dosegel teoretično in praktično znanje oz. izobrazbo, ki je potrebna za začetek opravljanja dela v posameznem poklicu — ne pa če je v določenem poklicu kvalificiran, polkvalificiran itd. Plačila za opravljeno delo namreč po novih pravilnikih o delitvi osebnih dohodkov ne bo dobival član kolektiva po kvalifikaciji ampak po opravljenem delu. (Zakaj bi namreč neki polkvalificiran delavec dobil za enako delo manjše plačilo kot kvalificirani?)

Z uvedbo poklicnih šol se bo tudi bistveno zmanjšala fluktuacija iz poklica v poklic. S tem pa se bodo tudi sredstva za vzgojo kadrov trošila racionalnejše.

ODPRTO PISMO

Svet LRS za strokovno izobraževanje je poslal odprto pismo samoupravnim organom gospodarskih organizacij, ustanov, družbenih služb, gospodarskih zbornic, strokovnih združenj in društev v Sloveniji ter jih seznanil z gradivom za javno razpravo o problemih verifikacije. Vsi prizadeti naj bi namreč povedali svoje pripombe in predloge o novem načinu strokovnega izobraževanja in ostalih problemih v zvezi z njim. Med drugim naj bi povedali mišljenje o minimalnih zahtevah za verificiranje vzgojno izobraževalne dejavnosti, o minimalnih zahtevah in drugih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati poklicne šole (najmanj 2500 ur strokovnega teoretičnega in praktičnega pouka, najmanj en mesec strnjenega praktičnega dela v proizvodnji oz. družbenih službah na leto, najmanj polovico učnih ur mora imeti stalni učni kader itd.), o strokovnem navodilu za izdelavo predlogov profilov za poklice, ki jih vzgajajo in izobražujejo poklicne šole, o materialnih pogojih šol itd. Svet LRS za strokovno izobraževanje meni, da bo uspeh akcije popolnejši, če se bodo vanjo vključili tudi ljudski odbori, ker bo potem zagotovljeno, da se bo problematika izobraževanja strokovnih kadrov reševala tudi z vidika interesov družbene skupnosti.

SEDAJ TUDI OB NEDELJAH AVTOBUS

Pred kratkim je bila uvedena redna nedeljska avtobusna proga PTT Ljubljana in sicer z istim časom odhoda in prihoda avtobusa kot ob delavnikih. Odhod avtobusa iz Ljubljane je ob 5.30 uri, v Sodražico pride ob 7.30, v Drago, kjer je zadnja postaja, pa pride ob 8.20 uri. Odhod iz Drage je ob 16.25 uri, prihod v Sodražico je ob 17.24, v Ljubljano pa pride avtobus ob 19. uri.

Z uvedbo nedeljske avtobusne proge bo mnogim zelo ustreženo, posebno pa turistom, katerim bo sedaj omogočen prihod v Sodražico in drugim turističnim krajem na tem in bližnjem območju tudi ob nedeljah. Prebivavci Loškega potoka in Drage pa imajo sedaj nedeljske časopise in drugo pošto, za katero so bili doslej prikrajšani.

Odločitev PTT za uvedbo avtobusne vožnje ob nedeljah zasluži vso pohvalo.

Zborovanje upokojencev

Pred kratkim so se zbrali v Sodražici upokojenci iz tega območja na letno konferenco. Udeležba je bila lepa, razprava pa razgibana. Razpravljali so o svojih problemih in raznih vprašanjih, s katerimi se srečujejo upokojenci. Podružnica sodražkih upokojencev šteje, 90 članov, vendar je še vedno nekaj upokojencev, ki so izven svojega stanovskega društva.

Na konferenci so izvolili novo vodstvo. Upravnemu odboru predseduje tov. Cuderman, tajniške posle pa bo tudi v bodoče vodil tov. Lušin iz Sodražice.

PREGLEDALI SO GOSPODARJENJE PRVIH TREH MESECEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

dragi ali preslabi in bo treba zato poiskati rezerve znotraj podjetja.

Zbor proizvajalcev je sprejel tudi več sklepov, ki so, razen že naštetega, poudarili še: da je treba v kolektivih odpraviti škodljivo samozadovoljstvo nad doseženimi uspehi (seveda kjer se je pojavilo); da je treba znižati zaloge; da je treba letne dopuste izkoristiti tako, da proizvodnja ne bo trpela; da osebne dohodke ni mogoče povečati, če se hkrati ne poveča produktivnost oziroma narodni dohodek; da naj bi podjetja poiskala vse možnosti za izvoz oziroma za večji izvoz in da naj bi gospodarske organizacije obvestile občinski ljudski odbor, kaj so podvzele za zmanjšanje stroškov in splošno varčevanje.

Ob rob seje bi pripisali še nekaj ugotovitev oziroma misli:

◇ Odbornik Trgoprometa ni dobil odgovora na vprašanje, zakaj so se v zelo kratkem času bančni in poštni stroški za okoli trikrat povečali.

◇ Odbornik iz Podpreske je seznanil zbor proizvajalcev s sklepom delovnega kolektiva »Jelke«, da se želi priključiti KGP.

◇ Delavce v Ribnico in iz Ribnice vozijo vsak dan trije avtobusi treh podjetij, ki so vedno na pol prazni. Morda bi zadostoval eden.

◇ Potreben je sposoben kader za kvalitetno finančno kontrolo, kar bo pripomoglo, da se iskanje lukenj v predpisih ne bo več splačalo.

Kam po končani šoli?

(Nadaljevanje)

Podjetja pomagajo vajencem na različne načine. Tako Splošno gradbeno podjetje »Zidar« iz Kočevja daje prvo leto vajencu nagrado do 4.000 din, drugo leto pa do 6.000 din mesečno. Nadalje nudi brezplačno stanovanje v delavskem naselju v času praktičnega dela na gradbišču, dve delovni obleki letno in mesečno pomoč pri plačevanju hrane do 5.000 din. Podjetje plača tudi vse stroške vsakoletnega teoretičnega šolanja v Ljubljani. Podjetje tudi skrbi, da vajenec v času praktičnega dela na gradbišču pride v grupo dobrih delavcev, da se mu tako omogoči pridobitev čimboljšega praktičnega znanja.

Ker se delo v gradbeništvu večinoma vrši zunaj na prostem in v višinah se zahteva, da so vajenci dobre telesne kondicije in dobrega zdravja. Res pa je, da je delo na prostem veliko bolj prijetno na kar se gradbenik kmalu privadi in se tako telesno še bolj utruja. Delo v gradbeništvu je vcasih umazano, vendar prijetno ko človek še po več letih opazuje delo svojih rok. Delo oziroma produkti v katere so delavci vlagali svoje sile in znanje se v ostalih strokah navadnono ne vidijo, ker se ti produkti takoj po izgotovitvi odstranijo — prodajo. V gradbeništvu pa je ravno obratno, ker produkt ostane. Kakor v ostalih panogah, tako tudi v gradbeništvu delavec lahko napreduje do višjih kvalifikacij in do boljše nagrajenega dela. Tako vsak kvalificirani delavec, kateri je z uspehom završil šolo v Ljubljani po 5 letih praktičnega dela lahko polaga izpit za visokokvalificiranega delavca. V kolikor pa se mlad vajenec pokaže kot zelo dober teoretični in praktični delavec ter organizator, pa se mu omogoči šolanje za gradbenega delovodja. Ta šola je prav tako v Ljubljani.

Osebni prejemki delavcev se tudi v gradbeništvu delijo z ozirom na kvalifikacijo in efekt dela po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Kvalifikacije imamo v gradbeništvu 4 (štiri) in sicer: nekvalificirani, polkvalificirani, kvalificirani in visokokvalificirani delavci. Vsak objekt je ekonomska enota za sebe in tako delavci več zaslužijo, če boljše gospodarijo z delovnim časom in materialom. Zlasti zadnja leta so se osebni prejemki močno približali prejemkom delavcev v ostalih panogah gospodarstva. Zato lahko trdimo, da gradbeni delavec ni zapostavljen za ostalimi delavci.

ŽIVLJENJE IN DELO

v Dvorski vasi in Karlovici

V Prelesju pri železniškem postajališču Dvorska vas se od republiške ceste odcepi cesta za Dvorsko vas, ki se na Mali Slevici združi s cesto Velike Lašče—Nova vas. Dolina Karlovice pod Lužarji je tiha in mirna. Okrožajo je hriboviti svet Slemenskega pobočja in Bloška planota, ki bdita nad dolino kot nad svojim varovancem.

Bil je spet deževen dan, kot jih je v letošnjem maju več. Ljudje so bili po svojih domovih, polja so bila zapuščena in povsod je bilo tiho in mirno, samo šumenje dežja je motilo tišino pomladnega dne.

TO IN ONO IZ DVORSKE VASI

Vas je štela pred vojno 50 hiš. V vojni je bilo požganih 14, od katerih so jih lastniki obnovili 8. V vasi je šola in gostinski obrat. Trgovine ni in ljudje kupujejo vse potrebno v Velikih Laščah. Ljudje se bavijo s kmetijstvom in izdelovanjem suhe robe, nekaj jih je tudi zaposlenih v Velikih laščah in drugod.

V Dvorski vasi se ljudje spominjajo Jožeta Mohorja, ki je bil doma iz Dan pri Ribnici, pa je večkrat obiskal prijatelje v Dvorski vasi. Pravijo, da je pisal lepe pesmi o dekletih in deklicah njegovih prijateljev. Vsebina njegovih poezij so bili tudi strelski jarki iz prve svetovne vojne. Pesnik je kmalu po prvi svetovni vojni umrl, njegove pesmi pa še sedaj hranijo v Dvorski vasi.

V Šoli imajo malo dvorano za sestanke, katerih je pa sedaj bolj malo, ker je že veliko dela po polju in drugod. Na Dvorsko vas kot središče so vezane še vasi Kožarji, Strmec in Prelesje.

Pred vojno so v Dvorsko vas zelo radi prihajali fantje iz Ribniške doline, ker so radi videli dvorska dekleta. Po vojni so se stiki pretrgali, ker ni več tistih lepih fantovskih navad, kot so bile nekoč, da so fantje iz posameznih vasi skupinsko obiskovali dekleta iz drugih vasi. Ob večerih so donele pesmi fantov iz raznih vasi in ukanje, ko so fantje zapuščali dekleta, katerim je gorelo srce v tistih srečnih občutkih ljubezni in hrepenenja, ki ga doživljajo mladi ljudje.

V povojnem času so vsi ti lepi fantovski običaji začeli izumirati. Nov čas in novo življenje sta potisnila tudi prijateljstvo in ljubezen v nove oblike in pogoje. Fantje ne hodijo več v skupinah na obiske v druge vasi. Na motorjih in avtomobilih se vozijo v razne kraje in vaške gostilne izgubljajo pomen nekdanjih dni. Za kratek čas se ustavijo po teh vaških gostinskih obratih potujoči ljudje, ki spet hitijo dalje.

PRI STARIH KORENINAH DVORSKE VASI

Obiskali smo Ivana Mencina, ki nam je potožil, da ga je pred kratkim mučila gripa in je moral ležati. Kljub temu, da je že precej v letih, se še vedno bavi z izdelovanjem suhe robe. V delavnici ima vse potrebne stroje za izdelovanje žlic. Žaga, stružnica in ostalo orodje je vse založeno z zrezanimi kosi bukovine, z katerih izdeluje žlice.

Sam Mencin si je izdelal stružnični nož, s katerim izrezuje na električni pogon vdolbine na žlicah. Izum ni dal nič patentirati, po njegovem vzorcu so si napravili tudi drugi take nože za izdelovanje žlic. Delo je sedaj veliko lažje in izdelki so veliko lepši kot ročni.

Izdelane žlice in druge predmete prodajajo ljudje v Sodražico trgovskemu podjetju Suha roba, ki jih prodaja dalje v druge kraje, celo v Ameriko. Izdelki morajo biti kvalitetni, ker trg zahteva dobro robo.

Dobili smo tudi Janeza Levstika, ki je star sedaj 72 let. Doma je ostal sam, vsi otroci so odšli od doma v službo in so že poročeni. Mož se kar dobro drži, čeprav si mora, kot je dejal, kuhat sedaj štruklje sam že dve leti. Mož je kar zadovoljen in kot stara korenina poln optimizma in realnosti.

Janez Debeljak je star že 81 let. Od šestih otrok so živi samo še trije. Dva sta padla v NOV, eden se je ponesrečil. Viktor je v Dolgi vasi, Jože v Ljubljani, Anton pa v Beogradu kot oficir JLA.

Tudi Janeza Debeljaka muči malo gripa in smo ga dobili na postelji. Kljub visokim letom se mož kar dobro drži. Lansko leto je bil še na Grmadi peš in izgleda na sliki še kar mladeniški. Ko je bila v Velikih Laščah leta 1956 velika radijska oddaja, je nastopil kot muzinkant, ki je mladeniško prebiral strune na harmoniki.

Sinovi ga radi obiščejo. Rad bi doživel še 20. obletnico Zbora odposlancev Slovenskega naroda v Kočevju, ki bo drugo leto, na katerem je bil prisoten v letu 1943 tudi sam. Tovarišu Debeljaku res iz srca želimo, da bi dočakal to slavnostno obletnico.

Dvorska vas

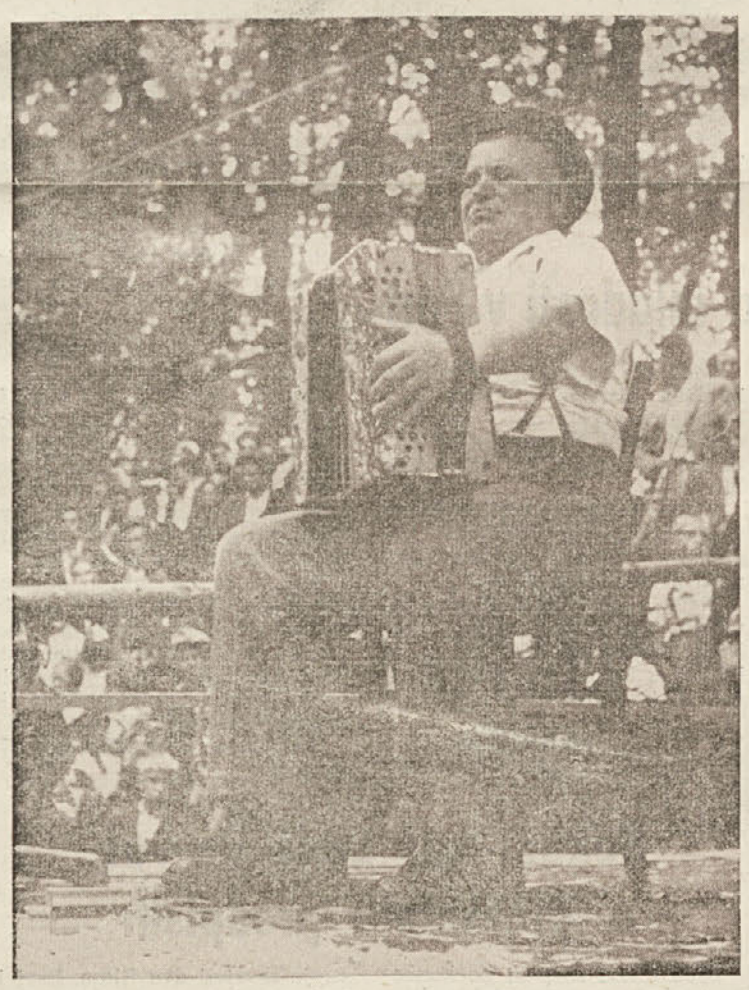

Janez Debeljak kljub visokim letom še vedno rad zaigra na harmoniko

KARLOVICA KOT SREDIŠČE DOLINE

Dve cesti pripeljajo ljudi na Karlovico iz treh smeri, in to iz Velikih Lašč, Bloške planote in Robarske doline. Na Karlovici je lepa šola, v obnovljenem starem dvorcu pristave pa je trgovina, gostinski obrat in dvorana za sestanke in prireditve.

Sem prihajajo kupovat ljudje iz vasi Poznikovo, Podkoglja, Plosovega, Žage, Podžage, Borovca, Podstrmca, Lužarjev, Logarjev, Adamovega, Podsmreke, Kaplanovega in Krkovega, ker je za vse te vasi kot središče Karlovica.

V lepo urejenih gostinskih prostorih pri Vinku Žužku je v slabem vremenu kar prijetno. Skrbna gospodinja skrbi za goste kot za svojo družino. Mož je v veterinarski šoli in pride domov samo ob sobotah. Gostinski obrat vodi njegova žena in njena mati, ki je izgubila moža v internaciji. Ko smo vstopili v gostinske prostore, smo dobili v njih nekaj moških, ki so sedeli pri mizi.

Zunaj je deževalo, iz zvočnika pa so donele pesmi o Amorju.

Gospodinja, ki nas je postregla, nam je dejala, da na Karlovici ni nič novega. Za 8. marec so žene organizirale lepo proslavo, sedaj pa je aktiven RK, ki organizira krvodajalsko akcijo, ki bo v Velikih Laščah v prihodnjih dneh. Za oddajo krvi se je prijavilo čez 30 ljudi.

Ljudje v dolini Karlovice izdelujejo leseno robo in kar dobro zaslužijo. Robo odkupuje silos in KZ iz Velikih Lašč. Sedaj bodo vse skupaj združili v KZ.

NA ŽIVINOREJSKEM OBRATU KZ VELIKE LAŠČE V BOROVCU

Iz vsega območja Velikih Lašč in tako tudi iz doline Karlovice, slovijo ljudje kot dobri živinorejci. Rodovniška živina je znana daleč naokrog. KZ je organizirala v Borovcu svoj živinorejski obrat, ki prav lepo uspeva. V dveh velikih hlevih je 210 glav lepo pitane živine, izmed katere je tudi 15 plemenskih telic. Plemensko živino KZ tudi izvaža v Grčijo in tudi pitana živina gre v glavnem za izvoz.

Na obratu je zaposlenih sedem ljudi, ki oskrbujejo živino. Vse zemlje ima KZ samo 66 ha, v zakupu pa 36 ha. Ta zemlja pa je raztresena po vsem velikolaškem območju in je za razvoj obrata to precej težko vprašanje. Kljub tej raztresenosti zemlje obrat dobro napreduje. Da spravijo iz vse te raztresene zemlje krmo skupaj, je v poletnih mesecih zaposlenih še 7 ljudi pri sezonskem delu.

Sedaj se pripravlja arondacija te zemlje in posamezni ljudje so v dolini Karlovice zavzeli do tega vprašanja negativen odnos. Posameznih parcel kot privatniki niso obdelovali že več kot 10 let, sedaj so jih pa spet začeli, bodisi zato, da bi vrednost zemlje višje cenili, ali pa za izgovor, da je ne bi arondirali, ker jo sami obdelujejo. Predstavniki KZ so mnenja, da je v tem neke vrste špekulacija, kako bi zavrli arondacijo. Značilno je v tem še to, da zavzemajo tak odnos še ljudje, ki so upokojenci in ne vidijo tega, da bo kmetijski obrat KZ, ki je za dolino Karlovice precej velikega pomena, bolj napredoval, če se to vprašanje reši in bo to v korist vsemu prebivavstvu doline. Stara miselnost pri tem vprašanju je velikokrat v škodo posameznikom in družbi. Akcije in napore KZ bi ljudje lahko sprejemali z večjim razumevanjem, saj vidijo na lastne oči, da se z mehanziacijo in sodobnimi tehničnimi in strokovnimi pripomočki dosežejo lahko veliki uspehi.

KZ je za hlevi v Borovcu izvedla melioracijo zemlje na 25 hektarih površine, ki je bila skoro neplodna. Na tej zemlji raste sedaj kot prvi sad že več kot pol metra velika rž, za katero bodo posejali še koruzo za silažo. Obrat bo na tej, do sedaj neplodni zemlji veliko pridobil na krmi za živino in bo stalež živine lahko še povečal. Delo pri melioraciji res ni šlo tako kot bi bilo potrebno v strokovnem pogledu, ker so že opravljeno delo po kanalu odstranili in ga na novo začeli. Sedaj je v glavnem delo narejeno in na 25 ha površine raste že lepa rž, da jo je kar lepo pogledat. S takim načinom dela bo obrat brezdvomno lepo napredoval in dvigal svoje kapacitete krmske baze in s tem tudi število živine.

KZ Velike Lašče, ki odkupuje na vsem svojem območju vso živino in ostale kmetijske proizvode, je dobro zastavila svoje delo. Odkupljeno živino odbirajo, kar je dobrega za prodajo takoj odpremijo dalje, kar ni, odpremijo v Borovec, kjer se živina hrani na sodobni način dokler ni godna za prodajo. Nove metode dela v kmetijstvu se tako razvijajo tudi na tem območju in zadružna oblika dela dobiva vedno večje materialne osnove, ki krepjo napredno kmetijstvo in odpravljajo zaostalost našega kmetjistva.

Na Borovcu ima KZ Velike Lašče tudi mehanično delavncio za popravilo kmetijskih in ostalih strojev, ki prihajajo vedno bolj do veljave tudi v našem zadružnem gospodarstvu. Tehnika in stroj si utirata pot v naše vasi, ki namesto ljudi opravljajo najtežja dela.

Delo organizacij na Karlovici je precej popustilo, so nam dejali tovariši, s katermii smo se razgovarjali. Mladina je odšla za delom v druge kraje in v Ljubljano. Kar je ljudi doma, pa izdelujejo leseno robo in kmetujejo.

Dolina Karlovice je lepa še v deževnem vremenu. Lepe in prijazne vasice in domovi dobrih ljudi vzbujajo v človeku domačnost.

Zamočvirjena zemlje se je osušila

NA GRMADI SO IMELI LEPO PROSLAVO DNEVA MLADOSTI IN ROJSTNEGA DNE TOVARIŠA TITA

V Ortneku smo dobili precej tovarišev, ki so nas veselo pozdravili z vprašanjem:

»Zakaj niste pa sinoči prišli na Grmado, ko smo imeli tako lepo proslavo?«

»Nič nam niste sporočili, da kaj pripravljate,« smo odvrnili.

»Ja, lahko bi bili veliko napisali o naši proslavi, ki je bila res lepa. Nastopil je pevski zbor in pionirji z recitacijami. Sodelovali so tudi pripadniki JLA in trije muzikantje, da je bilo še bolj veselo. Zakurili smo velik kres, ki se je videl po vsej Ribniški dolini v obliki napisa — TITO. Grmada je bila vsa v zelenju, ljudje so prišli s konji in peš, bilo nas je skoro 200 na tej proslav, ki je bila res lepa.«

Ortnečanom smo obljubili, da bomo prišli tudi na Grmado, ker pravijo vsi, da je izredno lepa. V preteklem tednu smo jo gledali z Slemenskih višin in pogled nanjo je bil res izredno lep. Še lepše se mora videti pa iz Grmade doli na Slemena, Ribniško dolno in ostale kraje naše zemlje. Eni pravijo, da je na Grmadi še lepše kot na Travni gori, ker je od tam lepši razgledč Ortnečani in Poljanci so na Grmado ponosni; to jim človek čita že na obrazu, kadar o njej govorijo. Res jo bomo morali enkrat obiskati in o njej kaj več tudi napisati za naše bravce.

Tiskovna konferenca s predstavniki gasilcev Ribnice

Gasilci so nas povabili, da bi prišel zastopnik Novic z njimi na sestanek, ker bi radi veliko povedali o problemih gasilstva, o tednu požarne varnosti. Njihovemu vabilu smo se odzvali in dobili ribniške gasilce že pripravljene za akcije. Oba gasilska avtomobila sta bila že pripravljena. Zapela je sirena in gasilci so že nastopali, z vajo — ne pa dejansko. Požar je bil markiran na zadružnem domu. Nastopili so člani PGD Ribnica in LIP, ker je bil program omejen samo na Ribnico. Akcija je bila uspešno izvedena, vajo je opazovalo veliko število pionirjev, mladincev in starejših ljudi.

V oknih pošte so gasilci prikazali v slikah in grafikonih škodo, ki je bila povzročena v letu 1961 v okraju Ljubljana po požarih. Vsega skupaj je bilo 315 požarov in 148 milijonov povzročene škode. To je številka, v katero so se Ribniški gasilci poglobili v tednu požarnovarnostne službe, da bi opozorili ljudi na previdnost in ukrepe, katere je potrebno podvzemati po tem delu.

Po končanj vaji smo se dobili s predstavniki gasilcev Ribniške občine in predsednik ObGZ Ribnica tovariš Ivan Rober je začel z našo konferenco.

Občinska gasilska zveza se je za požarnovarnostni teden dobro pripravila na sestankih, ki jih je organizirala predhodno po svojem območju in na osnovi tega sestavila program dela za teden požarne varnosti. To se organizira vsako leto, da se to prenaša na ljudi, skrb gasilcev po tem vprašanju pa teče vse leto. Smisel požarnovarnostnega tedna je v tem, da se pregleda sposobnost operativnih enot, pregleda članstvo in pridobi čimveč delovnih ljudi za delo gasilstva.

Letošnji program je zajel naslednje:

Po vseh šolah v občini so učencem predavali sektorski poveljniki in ostali gasilci o požarih in delu gasilstva, da se požari preprečijo, ko pa že nastanejo kako se omejijo. Razpisali so tri nagrade za najboljše naloge učencev iz teme o gasilstvu in požaru.

Delo so povezali s tednom mladosti. Organizirali so širši sestanek za sestavo programa, na katerega so povabili predstavnike organizacij, JLA in ostale. Na žalost pa se je tega sestanka udeležil samo predstavnik JLA in referent za gasilstvo ObLO, pri drugih pa ni bilo razumevanja. Po petih sektorjih, kolikor jih je v občini, so napravili isto. Mladina, ki dela v gasilstvu je za dan mladosti in rojstni dan tovariša Tita pripravila dva kresova na Mali gori.

V 22 gasilskih društvih, ki so v občini, je vključenih 1400 članov, povečini delavci, kmetje in obrtniki, izobražencev je v društvih malo. Obstaja tudi ena industrijska četa, tri pionirske desetine in ena ženska v Prigorici. Po ostalih društvih delajo ženske skupno z moškimi.

Vsi člani gasilskih društev so člani SZDL, 25 % članstva je članov ZK. Gasilci so aktivni tudi v delu ostalih društev. Občinski ljudski odbor je odobril v svojem proračunu za gasilstvo 900.000 din v letošnjem letu.

Za Novice, ki seznanjajo ljudi o tekočih dogodkih in problemih gasilstva so sprejeli program, da bodo delali na tem, da bo vsak gasilec naročnik Novic. Želijo tudi, da bi v Novicah odprli rubriko za gasilstvo in bodo zato tudi pisali o problemih, ki se pojavljajo.

Anton Šobar je kot poveljnik pripomnil še naslednje:

Poleg rednih vaj in letnega ocenjevanja gasilskih enot v občini Ribnica, so vnesli letos v program požarno varnostnega tedna še vaje po vseh sektorjih, ker je bil štab operative mnenja, da je potrebno že v začetku pomladi preizkusiti orodje in opremo, kakor tudi članstvo in

(Nadaljevanje na 4. strani)

Gasilci pri vajah

Družinski tednik

Nekaj o maščobah in njihovem hranjenju doma in v trgovini

Maščobe, ki jih vsebujejo živila, so živalskega in rastlinskega izvora. Sestavljene so iz maščobnih kislin in iz glicerina.

Maščobe so najbolj izdaten vir toplote in energije. Prebavni organi jih prebavljajo počasi, zato smo po mastnih jedeh daljši.

Uporabljajmo živalsko maščobo (smetano, surovo maslo loj, svinjsko mast), rastlinsko (olja: olivno, repično, sončnino, mešano jedilno olje in bučno) ter še umetno sestavljene masti pod imenom margarina. Ta je sestavljena deloma iz živalskih in deloma iz rastlinskih tolšč. Predelana je tako, da je okusna in tudi lahko prebavljiva. Nekatera je oplemenitena z vitamini.

Ni vseeno, kakšno maščobo uporabljamo za prehrano. Izbiramo jo po njeni prebavljivosti in okusu. Čim nižje je tališče maščobe, tem laže je prebavljiva. Takšne so smetane, surovo maslo ter olje. Težje prebavljive maščobe so slanina, loj, perutninska tolšča itd., ker imajo višje tališče. Zato morajo jedi, pripravljene s temi vrstami maščob, še vroče na mizo, ker se zelo hitro ohlade in strde in so potem še teže prebavljive. Kadar belimo s surovim maslom, ga, če je le mogoče, v jedi samo razpustimo, preden jo nesemo na mizo. Tako ohranimo vitamine, ki jih vsebuje med vsemi maščobami maslo največ. Tudi smetano dodamo tik pred serviranjem. Prav tako tudi ne smemo olja segrevati na temperaturo preko 180 stopinj Celzija, ker pri tem spremeni barvo, obenem pa se uničijo tudi biološko pomembne sestavine olja, kot so vitamin A, karotini in fosfatidi. Pomanjkanje le-teh snovi pa povzroča motnje v življenjskih funkcijah in v odpornosti človeškega organizma.

Zdravniki že dolgo vrsto let priznavajo olju ugoden vpliv na ljudi, bolne na želodcu, jetrih, prebavilih itd., Da je olje bolj priporočljivo od svinjske masti tudi za zdravega človeka, zlasti za starejše, je bilo dokazano šele v zadnjih letih.

Zaradi svoje kemične sestave se maščobe spreminjajo, pri čemer lahko dobijo neprijeten duh in okus do take mere, da postanej ne užitna. Med olji pa se veliko bolj kvarijo rafinirana olja (ki smo jim odstranili kislost, motnost, barvo, duh, okus, žal pa tudi snovi, ki so zelo koristne za človeško zdravje in pa tudi vitamin E, ki ima posebno nalogo, da ščiti olja pred kvarom).

Zakaj se maščobe kvarijo? Kvarjenje maščob je posledica mikroorganizmov in kisika (ki so prišli vanje zaradi nepazljivosti pri pridelovanju in pakiranju, nečiste embalaže), previsoke temperature v shrambi in pa svetlobe. Pod vplivom svetlobe se začne maščoba razkrajati v maščobne kisline in glicerin. Tedaj dobi žaltav okus.

Zato spravljajmo maščobe v posode, ki morajo biti snažne, steklenice temne, čiste in suhe, ker že prav malo vode zadostuje, da se prične olje kvariti. Margarina, surovo maslo in mast pa ne spadata v prozorne vrečke. Ta živila se ne morejo ohraniti v prozorni embalaži, ne glede na to, ali so na ledu ali ne, če jih osvetljuje dnevna svetloba ali umetna luč. Spremembe pa ne spremene samo okusa maščobam, ampak so tudi škodljive. Dokazano je na poskusnih živilih, da povzročajo čire na prebavilih, hkrati pa tudi spremembe na koži. Na svetlobi oksidirana maščoba uničuje vitamine A, C in B-6, ki so občutljivi za oksidacijo, zato se na organizmu, ki dlje časa uživa takšno maščobo, pokažejo posledice pomanjkanja vitaminov. Zato naj bodo shrambe za maščobe temne in hladne.

Steklenice z oljem in maščobe v prozornih vrečkah ne spadajo v izložbe ne zaradi toplote in ne zaradi svetlobe.

Tudi v trgovini sami naj bi bilo olje za dnevno potrošnjo, prav tako margarina in surovo maslo ter mast v vrečkah na policah, ki so zaščitene pred svetlobo. Nasprotno ravnanje govori le o nepoučenosti trgovine in neodgovornosti za kvaliteto blaga in potrošnikovo zdravje!

Grah v kuhinji

Grah je vrste stročnic, ki nam prav sedaj v spomladanskih mesecih nudi priložnost, da naše jedilnike pripravimo čim pestrejše. Iznajdljiva gospodinja pa se bo v zimskem času posluževala grahovih konzerv, tako da bo vse leto na mizi.

Lahko ga pripravljamo na najrazličnejše načine, skoro bi rekli kot za krompir »grah na sto načinov«, potrebno je le malo iznajdljivosti.

Odlične so grahove juhe, ki so lahko samostojne in jih serviramo z opečenimi kruhovimi rezinami. Za spremembo pa napravimo grahovo juho z rižem, krompirjem, ali pa napravimo mineštro, v katero damo poleg graha, riža, krompirja, posamezne cvete cvetače, rdečega korenčka in zelene kolerabice. Taka juha je zelo izdatna.

Grah pripravljamo v omaki s kislo smetano ali brez nje. Poseben okus daje takim grahovim omakam sesekljan poper.

Rizi-bizi pozna vsaka gospodinja. Postrežemo lahko kot oblogo z različnim vrstam mesa, ali kot samostojno jed s solato za večerjo.

Telečje meso z grahom in rižem ponudimo lahko najbolj razvajenemu gostu.

Grah napravimo tudi z jajci. Do mehkega dušen grah polijemo z žvrkljanimi jajci in malo opečemo. Ali pa postrežemo dušen grah z jajcem, pripravljenim na volovsko oko.

Zelo okusne so rahle jajčne grahove omlete, ki jih nadevamo z dušenim grahom.

Tudi okusne sendviče pripravimo iz graha. V ta namen grah dušimo do mehkega in ga nato pretlačimo. Dodamo nekoliko svežega mesa, eno, na drobno sesekljamo ali naribamo čebulo, malo sesekljanega drobnjaka in vse dobro zmešamo. Namažemo na rezine rženega kruha in jih obložimo še z narezanimi trdo kuhanimi jajci.

Za spremembo je grahova solata, začinjena s čebulo, česnom, oljem in kisom, prav prijetno poživilo.

Tako vidimo, da spretna kuharica lahko iz graha marsikaj napravi. Ko bomo že same pridelale grah na naših njivah in vrtovih, ga bomo nekaj tudi posušile, ali vkuhale za zimske mesece. Se pa zelo rad kvari, zato ga moramo v presledku 5 dni prekuhati še enkrat. Vkuhan grah, bodisi iz konzerv ali pa doma pripravljen, nam bo vnesel spremembo v zimskih mesecih v naše jedilnike. Prihrani pa nam tudi čas, ker ga ni treba sproti luščiti in dušiti. Samo prevremo ga, bodisi v juhi, omaki, rižoti, če ga ponudimo toplega.

ČE HOČETE DOLGO ŽIVETI, POTEM NI VAŽNO SAMO KAJ JESTE, TEMVEČ TUDI KAKO JESTE!

1. Ne jejte, dokler ste utrujeni ali vznemirjeni!
2. Ne jejte prevročih jedi, temveč počakajte, da se ohlade!
3. Ne jejte hlastno, ampak počasi!
4. Jedi dobro zgrizite, da se dobro pomešajo s slino!
5. Med eno in drugo jedjo napravite kratek odmor!
6. Ne pijte med jedjo!
7. Ne jejte preveč, ampak prenehajte takrat, ko vam še diši!
8. Ne mučite se s skrbmi med jedjo, ampak odložite jih na poznejši čas!
9. Navadite se biti med jedjo dobro razpoloženi, potem boste vedno dobro prebavljali!

Pokojnik naj živi!

V Stari cerkvi so spet krepko zavihali rokave, zdaj pri Svobodi, in pokazali, da delajo, da jim novi dom ne stoji brez koristi.

Dramska sekcija je 20. maja stopila na novo pot, z novimi ljudmi. Že sam izbor dela, ki so si ga izbrali za svoj debut, kaže resno voljo doseči raven, ki jih bo uvrščala med napredne nadpovprečne amaterje.

Več let nazaj je dramatika preživljala v Stari cerkvi težke čase. Ena generacija je odšla z gledaliških desk, druga pa še ni dorasla, da bi se uspešno lotila dela. Svobodaši v Stari cerkvi so z doseženimi uspehi lahko zadovoljni, samo ne smejo obsedeti na lavorikah.

Za prvi nastop so si izbrali B. Nušiča — »Pokojnik«. O pisatelju in njegovem delu je spregovorila tov. Goršetova. Nabito polna dvorana je postajala nervozna. Ta nestrpnost se je lotila tudi mene. Trdim, da so bili brez treme edino igralci. Da je bilo tako, je pokazal sam začetek. Igralci so bili temeljito pripravljeni. Prizor za prizorom se je odvijal sončno in čutili smo moč njihovega ustvarjanja. Svoj zrelostni izpit so opravili z odličnim uspehom.

Delo je zrežiral Ciril Pogorelc — zrelo! Od prve do zadnje besede je bilo čutiti, da je suvereno obvladal ansambel, ki se mu je pokoril in zvesto sledil. Tudi naslovno vlogo je odigral sam. Z veliko mero čuta do pravih oblik je podal zelo simpatično.

V igralskem ansamblu pa smo naleteli na močne igravce, prava odkritja. Starocerkvani in okoličani so na svoje fante in dekleta lahko ponosni! Tone Debeljak (Spasoje Blagojevič) je pokazal polno zrelost in velik talent. Ob vsakem njegovem nastopu smo čutili osebnost, močnega ustvarjalca in graditelja igre. Bil je steber predstave. Z njim v korak so šli Alojz Majcen (Anta), Miha Cetinski (Novakovič), Kosman (Aljoša), Mrhar Franc (Džurič) in Struna (Dakovič), vsi z odlično oceno.

Ženski del ansambla je bil nekoliko šibkejši, a mnogo obetajoč. Težavne in prav nič hvaležne vloge so reševale Ančka Vidervol (Rina), Albina Lavrič (tetka) in Hilda (Vukica). Posebno slednja je bila v prvem prizoru zelo prepričljiva.

Ker pa ima medalja dve strani, bom obrnil še drugo plat. Po pravilu, da se na napakah učimo!

Konstumiranje ni zadovoljilo. Slovenci že tako težko igramo »Srbijance«. Zelo slabo pa še takrat, če nam manjkajo opanke, čakšire, šajkače itd. Ženske pa, kolikor se spoznam na te stvari, niso nosile v dobi Nušiča »nacupane frizure« in »konjskih repov«.

Tudi scena je bila pomanjkljiva. Razsvetljava šibka. Ker pa je ta plat medalje v zvezi s financami, bi našli tu opravičilo za te pomanjkljivosti.

Celotni rezultat »Pokojnika« je zelo razveseljiv in vse se mi zdi, da je pokojnik vstal od mrtvih! In tako je prav! Želja vseh navzočih pa je bila: na skorajšnje svidenje.

Cveto Novak

Četica Matije Glada

Gledališka sezona je za nami. Če bo še kdo prišel v goste, ga bomo sprejeli z odprtimi rokami. S takšnimi načrti smo začeli, koliko smo jih realizirali, mogoče tudi ne vse, ko smo končali sezono 1961/62 — o tem pa prihodnjč. Danes bi rad otel pozabi, kar se vsako leto rado dogaja in zgodi. Kratko poglejmo na delo našega Lutkovnega gledališča in pohvalimo to, kar zaslužijo, ker je njihovo delo, rezultati in njihovo ustvarjanje tisto, kar zasluži priznanje.

Prav za prav bi bilo najbolje in pravilno, če bi imenovali to gledališko bitje — »Četica Matija Glada«, Imena Viktor Butala, Jani Smolej, Majda Artač in Nada Derenda, to so nosilci lutkovnega dogajanja že dve leti. Vsi so bili na lutkovnem tečaju v Ljubljani in si tako s poglobljenim znanjem utrdili svoje veselje in navdušenje do dela z lutkami. In neumorni Matija, ki nastopa kot režiser, inscenator, dramaturg, izdelovalec lutk, svetovalec mladim igralcem in največji prijatelj kočevski mladini.

Lutkarji in lutke

Na stotine uspelih lutkovnih predstav, tisoče zadovoljnih in navdušenih gledalcev, to je skromen rezultat dela — »Četice Matija Glada«.

Skrajni čas je, da damo vsemu temu vsaj enkrat priznanje, ki si ga s svojim delom zaslužijo.

TISKOVNA KONFERENCA S PREDSTAVNIKI GASILCEV RIBNIŠKE OBČINE

(Nadaljevanje s 3. strani)

njegovo sposobnost za akcije. Če je v slučaju požara članstvo pripravljeno, brizgalna in orodje v dobrem stanju, se s hitro intervencijo lahko rešijo človeška življenja in prepreči večja materialna škoda. Za operativne člane mora vedno veljati načelo, da moramo biti vedno pripravljeni za nastop skozi vse leto, ne samo v tednu požarne varnosti. Po sektorjih v občini so gasilci ugotovili veliko zanimanje ljudi, ki so ravno tako sodelovali v akcijah kot gasilci.

Tovariš Rober je pri tem še pripomnil, da sta prišla v Sodražici na sestanek gasilcev 76 let stari Ivan Petrič in 91 let star Oberstar, ki sta prisostvovala sestanku dve uri kot dva stara gasilska veterana, katerim dajejo gasilci vse priznanje.

Vse to so na kratko opisana vprašanja, ki jih imajo gasilci v občini Ribnica v svojih naporih, da bi obvarovali ustvarjalno delo delovnih ljudi in preprečili večjo škodo posameznikom in družbi v slučaju nesreče.

S tovarškim pozdravom: Na pomoč!

Praznovanje dneva mladosti v Fari

Od 20. do 27. maja smo pionirji v Vas-Fara proslavljali Teden mladosti. V nedeljo 20. maja smo nastopili v Kočevju na pevskem festivalu.

Naslednji dan smo imeli ob 11. uri medrazredna tekmovanja v atletskem troboju. Izbrali smo prvake šole in ekipe za tekmovanje z učenci iz Broda. V torek smo izvedli tekmovanje v odbojki, rokometu in boju.

V sredo je bila ob koncu pouka slavnostna konferenca. Tega dne smo imeli izpite iz prometne vzgoje in tekmovanje v vožnji s kolesi.

V četrtek nas je obiskala šolska mladina z Broda. Z njo smo izvedli prijateljsko športno srečanje, ter ugotovili, da smo v nekaterih disciplinah boljši, v drugih pa slabši kakor mladina z Broda. Po ocenah ekip pa smo približno enaki.

Istega dne zvečer smo se fantje in dekleta iz okoliških vasi zbrali pred šolo ter z baklami, ki smo si jih pri tehničnem pouku izdelali sami, krenili proti Brodu. Na ta način smo pričakali 25. maj, rojstni dan našega dragega maršala Tita.

V petek, 25. maja je bil naš »pionirski dan«. V pisani paradi smo prikazali naše šolske in izvenšolske dejavnosti. Parade so se udeležili tudi banjeloški, kostelski in brodski pionirji. Po povorki smo imeli prisrčno zborovanje pred spomenikom na Brodu. Tako smo pionirji tega dela Kolpske doline dostojno proslavili Titov rojstni dan in ponovno potrdili bratstvo in edinstvo ljudstva in mladine na obeh straneh Kolpe.

Popoldne se nam je pionirska igralska družina predstavila z Mihalkovo komedijo »Šestero mušketirjev«. Prireditev je lepo uspela in smeha kar ni hotelo biti konec.

V soboto smo sprejeli cicibane v pionirsko organizacijo in organizirali oddajo »Spoznavajmo našo slavno preteklost«.

Teden smo zaključili s ponovitvijo komedije »Šestero mušketirjev« za odrasle. Žal pa je bil obisk tokrat bolj slab. Upajmo, da bo obisk drugič boljši.

Marija Simončič,
šola Vas-Fara

Pokaži kaj znaš in veš o prometnih predpisih

Pred dnevi smo šli po končanem pouku v telovadnico, kjer smo imeli tekmovanje šole Mirka Bračiča »Pokaži kaj znaš in veš o prometnih predpisih.« Odgovarjali so mladi prometniki — pionirji.

Komisija iz AMD Kočevje nas je spraševala prometne znake, prometne predpise, opis kolesa, reševali smo pa tudi križišča (na mali cestno-križišči maketi smo pokazovali prednost vozil iz različnih smeri).

Javilo se nas je mnogo pionirjev — prometnikov. Podeljenih je bilo deset nagrad, med katerimi sem dosegel V. mesto in zato dobil lepo knjigo »Ostržek«.

Po tekmovanju so nam inštruktorji iz AMD v povezavi z Občinskim komitejem LMS Kočevje zavrteli dva filma. Prvi je prikazoval nepravilnosti vožnje in nezgode na cesti. Drugi film je kazal dirke v opatiji. Občudovali smo spretnost šoferjev in motoristov v hitrostnih vožnjah.

Za izvedbo oddaje in predvajanje filma se iskreno zahvaljujemo sekretarju AMD Kočevje, vzgojitelju, ki vodi prometno vzgojo na šoli in predstavniku Občinskega komiteja LMS Kočevje.

V njihovem in svojem imenu želimo srečno pot vsem uporabnikom cest.

Dušan Remih,
šola Mirko Bračič

Iz Predgrada

Zadružni svet KZ Kočevje je na svoji seji 18. maja razpravljal tudi o ureditvi zadružnega doma v Predgradu. Na tej seji so sklenili, da bodo popravili samo streho, fasade pa ne. Ko je bila v Predgradu še samostojna zadruga je šlo v zadružne sklade veliko sredstev, bivši zadružni svet je bil že odobril sredstva za ureditev fasade na zadružnem domu, pa je to vprašanje še vedno odprto. KZ Kočevje, je dolžna rešiti to zadevo, so mnenja zadružniki iz Predgrada.

Pionirski kotiček

Bogdanov dom

V program JPI smo pionirji osn. šole Osilnica vključili tudi obisk partizanske bolnice v liniji 20. Ta izlet smo določili za praznovanje Dneva mladosti in rojstnega dne našega dragega tov. Tita. Že dolgo preje smo se tega veselili.

Na predvečer Dneva mladosti smo zakurili kres pred šolo, plesali partizanska kola in peli partizanske pesmi. Veselje je bilo veliko!

Naslednjega dne smo imeli zbirališče pred šolo ob 7. uri zjutraj. Vreme je bilo pusto. Bali smo se, da ne bomo šli na izlet. Pionirji iz Hrvatskega in drugih obcestnih vasi so se zbirali že dolgo pred 7. uro. Začelo je deževati. Nam pa ni upadel pogum. Kmalu je prenehalo deževati in mi smo krenili. Šli smo veselo proti Bezgovici. Tam so nas že čakali naši sošolci iz hribovskih vasi. Tu smo imeli zbor. Veselo smo pozdravili tov. predsednika SO Klepca Janeza, ki nas je vodil v bolnico. On dobro pozna pot, ker je bil med NOB aktivist tam. Vreme se ni izboljšalo, toda mi se nismo bali dežja.

Pot se je dvigala vedno bolj strmo.

Začelo je deževati. Mi pa smo bili dobre volje. Tovarišice učiteljice so nam med potjo pripovedovale partizanske doživljaje. Med poslušanjem smo pozabili na pot in na dež. Razveselili smo se barak ob cesti. Vrata so bila odprta na stežaj in mi smo jo ucvrli pod streho. Tu smo imeli bogato malico. Kmalu sta prišla dva voznika, ki stanujeta v baraki. Debelo sta pogledala, ko sta videla toliko gostov v svojem domu. Hitro smo bili prijatelji. Počivali smo, se najedli, med tem pa je dež pojenjal. Krenili smo proti bolnici. Tov. Klepac je dobro poznal pot in ob 12. uri smo bili že zgoraj.

V dolini, obdani od vseh strani od lepih smrek, so ostanki partizanske bolnice. Prvo smo si ogledali spominsko ploščo. V skalo je vdelana plošča z napisom:

»Na tem mestu je bila med NOB partizanska bolnica BOGDANOV DOM od l. 1942—1945.«

Nad spominsko ploščo pa je velika peterokraka zvezda. Tri leta so živeli partizanski ranjenci v tej bolnici. Med njimi so bili tudi nekateri očetje naših sošolcev. Ogledali smo si barako, ki je že skoraj razpadla, ognjišče in nekaj ležišč. Okoli te barake smo videli tudi ogrodja z ostalih barak in prostor, kjer so imeli skladišče za hrano. Vse smo si ogledali z velikim zanimanjem. Tam blizu je tudi studenec, od koder so nosili partizani vodo. Odšli smo tudi na prostor, kjer so pokopavali umrle ranjence. Veliko so morali prestati naši borci. Po 20. letih smo si ogledali ta prostor pionirji, ki uživamo svobodo, ki so nam jo oni priborili. Zelo lepo je v bolnici, pa tudi žalostno.

Ob povratku smo obiskali našo barako. Tu je bilo zdaj že toplo. Voznika sta vedela, da se bomo radi pogreli. In res smo hitro zasedli njihovo kuhinjo in se greli. Fantje pa nismo mirovali. Nič nas ni zeblo. Pripravili smo partizanski napad na ustaše in Nemce. Borili smo se seveda s palicami namesto pušk. Zmagali pa so tudi tokrat partizani. Izgub nismo imeli. Bili smo v veliki premoči ker ni hotel biti nihče prostovoljno ustaš. Najhrabrejši borec je bil Marjan iz Hrvatskega. Ta je spretno lovil »sovražnike«.

S težkim srcem smo se poslovili od prijaznih voznikov in krenili na pot proti domu. Deževalo ni nič več. Med petjem partizanskih pesmi smo prišli v Bezgovico. Mame so nas pričakovale na pragih. Tu smo se ločili. V Osilnico smo prišli v poznih popoldanskih urah med vriskanjem in petjem. Nič nismo bili utrujeni!

Dan mladosti smo praznovali zelo lepo in veselo, kljub slabemu vremenu.

Hudobivnik Jožko,
načel. pion. odr. Osilnica

Obiskal nas je predsednik Obč. komiteja LMS

Pionirji višjih razredov osn. šole Struge smo se dogovorili, da bomo povabili predsednika LM Kočevje in se skupaj pogovorili o preureditvi šolskega igrišča. Tov. predsednik je bil zelo prijazen in se je rad odzval tej naši prošnji in nas je v soboto obiskal.

Tov. predsednika smo prosili če bi nam mogel pomagati, da bi si za našo šolo nabavili košarko. Obljubil nam je, da bodo pomagali, kar bo v njihovih močeh. Razgovarjali pa smo se še o važnejših stvareh. Na koncu tega razgovora pa so nam predvajali še dva filma, s katerim smo bili vsi pionirji zares zadovoljni. Tovariš predsednik je bil zelo prijazen do nas; zato je bil razgovor z njim zares prisrčen.

Vsi pionirji osn. šole Struge se tov. predsedniku iskreno zahvaljujemo, da nas je obiskal. Vroča želja vseh nas pionirjev pa je, da bi nas tov. predsednik spet kaj kmalu obiskal. Obisk tov. predsednika na naši šoli nam bo ostal v neizbrisnem spominu.

Anica Hegler,
VII. r. osn. š. Struge

Prodoren uspeh kočevskih pionirjev

V nedeljo 23. maja so bila v Ljubljani tekmovanja po programu Jugoslovanskih pionirskih iger 1962 za okrajno prvenstvo. Uvrščena so bila v okvir tedna mladosti mesta Ljubljane in počastitev 70-letnice predsednika Tita.

Težka in zapletena pot je bila do okrajnih tekem, razredne priprave, odredna tekmovanja, občinska in conska tekmovanja in šele po vsem tem okrajna tekmovanja. Consko tekmovanje za občinske prvake iz občin Grosuplje, Ribnica in Kočevje je bilo izvršeno v Kočevju v organizaciji Občinske zveze za telesno vzgojo. Prvaki iz tega tekmovanja so dobili pravico nastopa v Ljubljani. Res dolga pot. Veliko je bilo potrebno volje in samozatajevanja tako vodnikov in tekmovavcev. Težke so bile zahteve za te od 10—15 let stare pionirje in pionirke. Tudi prenatrpan program je bil utrudljiv. Pa vendar za nami je to in ne brez uspeha. Iz conskega tekmovanja so se plasirali za okrajne tekme iz naše občine; v rokometu pionirji iz šole »Mirka Bračiča«; isto tako tudi pionirji v igri »Med dvema ognjema«. Za lahko atletiko pa je bila sestavljena občinska reprezentanca pionirjev in pionirk iz šol »Jože Šeško« in »M. Bračič« na osnovi prvih dveh najboljših rezultatov v posameznih disciplinah.

Napočil je dan obračuna prvakov iz 15. občin ljubljanskega okraja v vseh tekmovalnih zvrsteh. V sredo 23. t. m. je s prvim jutranjim vlakom krenila močna in dobro razpoložena ekipa 50-tih pionirjev in pionirk naše občine v Ljubljano. Na novem parku Staneta Blovdka se je zbralo nad 700 tekmovavcev.

Izid je bil za naše najmlajše nadvse časten. V dnevnem časopisju smo čitali polno pohvale in priznanja o naših pionirjih in pionirkah, kar je vsekakor velik doprinos k prestižu mladega rodu mesta Kočevje. V rokometu so osvojili pionirji šole »M. Bračič« II. mesto. Tudi III. mesto v igri »med dvema ognjema« je pripadlo šoli »M. Bračič«. Največ uspeha pa so imeli mladi atleti. Reprezentanca pionirjev je dosegla s 424 točkami I. mesto pred pionirji občine Ljubljana—Bežigrad, Ljubljana-Moste-Polje itd. pred ostalimi občinami. Pionirke so pristale na II. mestu s 400 točkami, samo za 3 točke za občino Ljubljana-Šiška in pred vsemi ostalimi občinami.

Tudi kot posamezniki so se uvrstili na vidna mesta: Koruzar Mirko, I. mesto s skokom 160 cm v višino. Klarič Marjan, I. mesto s skokom 5,23 m v daljino. Kotnik II. mesto in Vrhovec III. mesto v metu krogle. Menart Tanja, II. mesto s skokom 4 m v daljino. Gorc Darinka II. mesto v metu krogle z daljino 11,27. Štafeta pionirjev 4 × 60 v postavi Klarič, Žagar, Bižal in Klemenčič je s časom 31,0 sek. dosegla II. mesto. Štafeta pionirk v postavi Menart, Hren, Sušnik in Jerman je dosegla na 4 × 60 m tudi II. mesto s časom 34,8 sek.

Ako upoštevamo še dosežene uspehe t. j. III. mesto pionirske vrste telovadbe na orodju in VII. mesto pionirk so prinesle Jugoslovanske pionir. igre 1962 naši občini v okrajnem merilu 1 prvo mesto, 2 druga 2 tretja in 1 sedmo mesto izmed vrst 15 občin.

Od srca čestitamo vsem tekmovavcem, posebno priznanje pa vodnikom Sašu Bižalu, Adamič Antonu, Čuk Špeli in Smola Nadi za celoletne priprave z otroki na te igre. Same igre so pokazale, da ima telesna kultura v Kočevju v najmlajših trdne korenine in so pokazale, da je telesna vzgoja v šolah in TVD Partizanu na pravi poti. Edina skrb naj nam bo v bodoče, mladini dati čim prej »Dom telesne kulture«.

Zahvaljujemo se tudi občinskemu odboru prijateljev mladine za finančno podporo in veliko uvidevnost, da so se te igre sploh lahko izvršile. Ker je tako zaključeno drugo obdobje teh iger, bodo imeli vsi sestanek, na katerem jim bo predsednik občinskega odbora za Jugoslovankse pionirske igre 1962 tov. Arko Andrej, razdelil vsa priborjena priznanja iz občinskih, conskih in okrajnih tekem.

OTVORITEV IGRIŠČA

V nedeljo ob 9. uri dopoldne bo v Kočevju otvoritev igrišča za odbojko in perjanico, ki so ga s prostovoljnim delom zgradili člani sindikalne podružnice in mladinske organizacije ČZP »Kočevski tisk«. Otvoritev je bila predvidena že prejšnjo nedeljo, a je bila v zadnjem trenutku zaradi slabega vremena preložena na to nedeljo. Po otvoritvi bo odbojkarski turnir med sindikalnimi podružnicami Itas, Tekstilana, Rudnik in ČZP »Kočevski tisk«.

Priprave za grafične igre

Sindikalne grafične igre bodo letos v Kočevju. Njihova organizacija in izvedba je prepuščena mlademu in maloštevilnemu kolektivu Časopisno založniškega podjetja »Kočevski tisk«. Sindikalna podružnica podjetja in pripravljalni odbor iger sta že začela delati. Sindikalna podružnica je skupaj z mladinsko organizacijo zgradila s prostovoljnim delom igrišče za odbojko, drugo odbojkarsko igrišče pa bodo popravili. Pripravljalni odbor je že razpisal tekmovanje in sprejema prijave do 8. junija. Predvidoma bo na sindikalnih grafičnih igrah sodelovalo 15 podjetij s približno 300 tekmovavci. Grafičarji se bodo pomerili v nogometu, streljanju, kegljanju, atletiki, odbojki, šahu in namiznem tenisu, medtem ko bo plavanje, ki je bilo tudi predvideno, odpadlo.

Športniki v tednu mladosti

V okviru tedna mladosti je bilo 22. maja v Ljubljani veliko okrajno srednješolsko tekmovanje v atletiki ter v igrah z žogo. Tekmovanje je bilo na stadionu v Šiški in je na njem sodelovalo okrog 800 mladih športnikov iz vsega okraja. Med aleti iz Kočevja se je zlasti izkazal Murovič, ki je v metu krogle dosegel tretje mesto. V odbojki pa se je kočevska gimnazija uvrstila po predtekmovanjih v finale in tu dosegla tretje mesto. Pripomniti je še treba, da je moštvo kočevske gimnazije edina izvenljubljanska ekipa, ki se je v igrah z žogo uvrstila v finale. V zaključni del tekmovanja v odbojki pa so se uvrstile tudi dijakinje, ki pa niso bile kos ljubljanskim igralkam in so se morale zadovoljiti s četrtim mestom, kar pa je zanje tudi uspeh, ker se ženska odbojka pri nas šele razvija.

V moški konkurenci so kočevski odbojkarji naleteli na hude nasprotnike, katerim pa so se dobro upirali. Kočevski mladinci so se v teh igrah pokazali kot enakovredni nasprotniki igralcev iz Ljubljane. Že samo dejstvo, da je bil igralec gimnazije in obenem tudi član kočevskega A moštva Nučič, izbran v mladinsko reprezentanco Slovenije, ki je v dneh od 26. do 28. maja sodelovala na turnirju republik v Osijeku, nam dovolj jasno kaže na to, da je odbojka v Kočevju zasnovana na zdravih in dobrih temeljih, ki morajo roditi uspehe.

Ekipe gimnazije so sestavljali: Nučič, Poje, Kvaternik, Murovič, Istenič, Purkart, Kapš, Kastelic in Mate.

NOGOMET

V počastitev Dneva mladosti je bil v Kočevju 25. maja 1962 nogometni turnir pionirskih moštev osnovnih šol Jožeta Šeška in Mirka Bračiča. Obe šoli sta nastopili z A in B ekipo. A moštvo osnovne šole M. Bračič je bilo nepremagljivo in je zasedlo prvo mesto. Za ta uspeh je moštvo prejelo lep pokal.

Že ob 16. uri je bil stadion poln mladih nogometašev in ljubiteljev nogometa. Takoj pa moramo grajati organizacijo tega turnirja. Nobenega izmed organizatorjev ni bilo na stadionu. Tako osamljeni in v neprimernem vremenu so pionirji začilo s turnirjem. Turnir so hoteli sicer preložiti, vendar je za to bilo premalo storjenega.

V prvi tekmi sta se srečali moštvi A M. Bračič : B J. Šeško. Zmagali so pionirji šole M. Bračič. Ta tekma je bila najlepša na turnirju. Obe moštvi sta bili izenačeni. Videli pa smo tudi zelo duhovito podajanje teh malih nogometašev. Navijanje gledalcev je bilo zelo živo, ker so tudi ti bili predvsem pionirji. Ostale tekme so bile manj zanimive, ker so bile ekipe manj izenačene. Tudi utrujeni igralci niso mogli več pokazati vseh zmogljivosti.

Takšna tekmovanja so za naše gledalce zelo privlačna in iz njih lahko sklepamo, koliko je nogomet priljubljen v Kočevju.

Ko sem ravno pri nogometu, smatram, da bi bilo potrebno kaj več povedati. Mnogo je ljubiteljev nogometa in tudi aktivnih tekmovalcev, ki niso seznanjeni o stanju tega športa pri nas.

Vsem je znano, da nogometaši ne tekmujejo več v ligi, zato tudi ni nobenih tekem. Upravni odbor NK Kočevje je na eni svojih sej pravilno ukrepal, ko je zaradi negativne bilance iz leta 1961 prekinil tekmovanje. Ta ukrep sicer nima tega videza, saj je naše moštvo na repu tabele končalo svojo sezono.

Noben šport se v današnjih pogojih ne more več razvijati na popolnoma amaterski osnovi. Posebno nogomet je panoga, ki sprejme mnogo članstva in zahteva tudi precejšnje stroške. Vse te faktorje je UO NK Kočevje na svoji seji kritično pretresal in prišel do zaključka, da je tudi nekaj prispeval k temu slabemu stanju. Veliko pa so pripomogli tudi zunanji činitelji in sam način tekmovanja (srečanje v Zagorju stane društvo okoli 90.000 dinarjev).

Tudi na občinski zvezi za telesno vzgojó je bilo dosti govora o nogometu. Člani odbora te zveze so mnenja, da se naj razvijajo vsi tisti športi v naši komuni, od katerih imajo tekmovalci koristi, ne pa samo osebno zadovoljstvo. Občinska zveza bo torej tudi sredstva vlagala tja in tako omogočala redno vadbo in razvoj.

Nogomet je pri nas najbolj množičen med športnimi panogami, ker vključuje največ mladine. Zaradi tega bodo tudi problemi okoli tega vprašanja zadovoljivo rešeni.

Od tekmovalcev — nogometašev bomo zahtevali predvsem disciplino in upoštevanje predlogov starejših športnih delavcev.

Sami pa bodo morali skrbeti tudi za to, da se športni objekti čuvajo in ne samo uporabljajo.

Prodaja

KMETIJSKA ZADRUGA V RIBNICI RAZPISUJE JAVNO PRODAJO NASLEDNJIH OSNOVNIH SREDSTEV:

2 pluga železna enostranska
1 sejalnico za žita, vprežno
2 sejalnici za koruzo, vprežni
1 voz gumar
verige za traktor Ferguson 35 (gosenice)
2 elektromotorja
1 lesena baraka

Licitacija se bo vršila v Zadružnem domu dne 10. junija ob 8. uri. Prednost pri nakupu ima socialistični sektor.

Obvestilo

Uprava Delavske univerze v Ribnici obvešča, da bo organizirala v izobraževalni sezoni 1962/63:

1. *Šolo za odrasle (5. in 6. razred ter 7. in 8. razred osemletke).*
   Pogoji za vpis za prvo skupino dovršen 4. razred osn. šole in starost nad 16 let.
   Za drugo skupino dovršen 6. razred osn. šole in starost nad 17 let.
2. *Jezikovne tečaje za slovenski, nemški in angleški jezik.*
3. *Knjigovodski tečaj, pogoj dovršena osemletka.*

Obenem opozarjamo vse one kandidate, ki se zanimajo za študij v oddelku večerne Ekonomske srednje šole, da se takoj zglasijo v pisarni Delavske univerze v Ribnici.

Vpis pod 1., 2. in 3. je vsak dan od 8. do 12. ure do 15. junija 1962.

Natančnejše informacije se dobi vedno v pisarni.

UPRAVA

Obvestilo

V prihodnjem tednu se bo v občini Kočevje izvedlo II. cepljenje proti otroški paralizi za otroke rojene od 1. decembra 1960 do 31. decembra 1961 in za mladino rojeno od 1. januarja 1942 do 31. decembra 1948. Cepljenje se bo izvedlo po razporedu, ki je bil objavljen v Novicah št. 17 od 20. aprila 1962. K temu cepljenju naj pridejo tudi obvezniki, ki se prvemu cepljenju iz kateregakoli vzroka niso odzvali.

Ker je cepljenje proti otroški paralizi najuspešnejše sredstvo za preprečevanje te bolezni, je nujno potrebno, da se cepijo vsi, ki za to cepljenje pridejo v poštev.

Zdravstveni dom Kočevje

naš obveščevalec

Gibanje prebivalcev
Obvestila
Sporedi
čestitke
Mali oglasi

◆ **KOČEVJE**

Poročili so se: Železnjak Ladislav, zidar iz Miklavca 67, star 20 let in Tomšič Ivana, krojaška pomočnca iz Mahovnika 23, stara 18 let; Bočko Anton, kmetovalec iz Kuželja 17, star 36 let in Gornik Ljudmila, delavka iz Gorenja 5, stara 37 let; Čurič Ivan, delavec iz Mrkodola 101, star 38 let in Vučur Iva, delavka iz Kočevja, Rudnik, stara 39 let.

Rodila je: Jambrošič Marija, živnorejka iz Starega Brega 2 — dečka.

Umrla je: Hren Jožefa iz Šalke vasi 34, stara 71 let.

◆ **RIBNICA**

Poročili so se: Juvanc Bogomi, frizerski pomočnik iz Ribnice 59 in Krže Anica, frizerska pomočnica iz Ribnice 59; Zobec Ivan, tesar iz Nemške vasi 23 in Češarek Mihaela, poljedelka iz Dolenje vasi 37; Ambrožič Franc, mizarski pomočnik iz Dan 18 in Perušek Milka, natakarica iz Ribnice 54.

Umrla je: Zadoljnik Angela, prevžitkarica iz Zadolja 3, stara 70 let.

◆ **VELIKE LAŠČE**

Umrli so: Gradišar Marija, prevžitkarica iz Kneja, stara 75 let; Prijatelj Franc, kmet iz Velike Slevice 7, star 75 let in Otoničar Franc, kmet iz Gornjih Kališč 2, star 75 let.

◆ **DOBREPOLJE**

Umrl je: Ožek Jurij z Ponikev 78, star 78 let.

◆ **LOŠKI POTOK**

Poročila sta se: Šega Jože iz Travnika 4, star 27 let in Lavrič Marta, delavka iz Šegove vasi 30, stara 26 let.

Rodila je: Mohar Frančiška, gospodinja iz Malega loga 13 — dečka.

Urml je: Lavrič Franc, upokojenec s Hriba 83, star 75 let.

◆ **DRAGA**

Rodila je: Janež Julka, gospodinja iz Podpreske 15 — dečka.

◆ **KOSTEL**

Poročila sta se: Mrzel Marija, uslužbenka iz Vasi 1 in Štefančič Matija, uslužbenec iz Fare številka 24.

Rodila je: Glad Marija iz Kuželja 7 — deklico.

ČESTITAJO

Dragim staršem Alojzu in Pepci Mikulič iz Lazca pri Dragi, želimo vse lepo za 25-letnico poroke, predvsem pa dosti zdravja.

Hvaležna hčerka Marica, mož Franc in mali Darko.

PRODAM

Rabljeno spalnico z novimi žimnicami prodam. Cena 70.000 dinarjev. Vprašati pri Stanovanjski skupnosti Kočevje, stavba ObLO III. nadstropje.

PRODAM

Prodam skoraj novo kuhinjsko pohištvo. Švajger Janko, Ljubljanska 43, Kočevje.

PRODAM

Prodam 120 kg težkega pitanega prašiča. Naslov na upravi Novic.

KUPIM

Kupim rabljeno žensko kolo, naslov na upravi Novic.

KUPIM

Kupim ogrodje zidnega štedilnika. J. A., Podgorska 41, Kočevje.

PREKLIC

Obžalujem besede, ki sem jih izrekel proti Benčina Francu iz Travnika, ker niso resnične — Bambič Anton.

OBVESTILO

Center za napredek gospodinjstva organizira skupno z upravo Vajenskega doma dietno prehrano za želodčne in ledvične bolnike. Prijave sprejema Center vsak dan od 8. do 12. ure (tretje nadstropje stavbe ObLO, telefon 259).

Cena za kosilo bo okoli 150 din. Kuhinja bo začela obratovati, ko bo vsaj 20 prijavljencev za obroke, ki jih žele prejemati (zajtrk, kosilo, večerja). Prijavite se do 10. junija!

— N A Š T R G —

Cene v trgovini Sadje-Zelenjava od 25. maja do 1. junija:

Solata, ljubljanska ledenka 240, sveže zelje 220, por 160, peteršilj 170, korenček novi 200, čebula nova 134, čebula stara 150, paradižnik sveži 600, česenj novi 160, češnje 120, banane 300, limone 270, grapefruit 240, grah novi 200, krompir 40 din za kilogram.

kino

JADRAN KOČEVJE: 2. do 3. junija italijanski barvni CS film »Noč velikega napada«, 4. in 5. junija nemški film »Lokostrelec v zelenem«, 5. do 7. junija jugoslovanski film »Nočni izlet«, 8. do 10. junija francoski barvni film »Babet gre v vojsko«.

RUDNIK: nimamo programa.

STARA CERKEV: 9. in 10. junija poljski film »Kanal«.

RIBNICA: 2. in 3. junija ameriški barvni film »Mačka na vroči pločevinasti strehi«, 9. in 10. junija francoski film »Portugalske perice«.

SODRAŽICA: 2. in 3. junij sovjetski film »Nebo kliče«, 9. in 10. junija ameriški barvni CS film »Ovčar«.

LOŠKI POTOK: 3. junija ameriški barvni CS film »Karneval v New Orleansu«, 10. junija ameriški barvni film »Ni imena na naboju«.

VELIKE LAŠČE: 2. in 3. junija sovjetski CS flm »Kapitanova hči«, 9. in 10. junija francoski film »Gervaise«.

DOBREPOLJE: 2. in 3. junija italijanski barvni CS film »Velika vojna«, 6. junija italijanski film »Branim svojo ljubezen«, 9. in 10. junija nemški barvni film »Grofica Marica«.

PONIKVE: 7. junija italijanski film »Branim svojo ljubezen«.

KOČEVSKA REKA: 2. in 3. junija jbgoslovanski film »Kampo Mamula«, 6. junija francoski film »Velika iluzija«, 9. in 10. junija sovjetski film »Človekova usoda«.

BRAD NA KOLPI: 2. in 3. junija jugoslovanski film »Bolje je znati«, 9. in 10. junija ameriški barvni film »Jahali so na zapad«.

PREDGARD: 2. in 3. junija ameriški barvni film »Visoki jezdec«, 9. in 10. junija ameriški barvni film »Naloga majorja Leksa«.

SPORED RTV LJUBLJANA

SPORED
za soboto, 2. junija 1962

5.00—8.00 Dobro jutro — vmes ob 5.05, 6.00, 7.00 in 8.00 Poročila, 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji, 8.35 Glasba ob delu, 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev), 9.25 Slavko Mihelčič: Tri skladbe za violino in klavir, 9.35 Frederic Chopin: Iz plesov, 10.00 Od tod in ondod, 11.00 Trio Slavka Avsenika s pevcema Danico Filipič in Francem Korenom, 11.15 Seznanite se se s parkerjevimi — 3. lekcija, 11.30 Sto pisanih taktov za dober tek, 12.00 Poročila, 12.05 Slavko Korošec: Za našo vasjo, 12.15 Kmetijski nasveti dr. Oskar Böhm: Svinjska kuga v kooperacijski reji prašičev, 12.25 Melodije ob 12.25, 13.00 Poročila, 13.15 Obvestila in zabavna glasba, 13.30 Melodije na tekočem traku, 14.00 Divertimento in suita, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.00 Poročila, 15.20 Napotki za turiste, 15.25 Mali ansambli v plesnem ritmu, 15.40 Ljubljanski komorni zbor, 16.00 Vsak dan za vas, 17.00 Poročila, 17.05 Gremo v kino, 17.50 Vedri intermezo, 18.00 Poročila, 18.10 Vilma Bukovec in Janez Lipušček kot Manon in Des Grieux v Massnetovi operi »Manon«, 18.45 Naši popotniki na tujem, 19.00 Obvestila, 19.05 Sobotni domači pêle mêle, 19.30 Radijski dnevnik, 20.00 Za prijeten konec tedna — vmes ob 20.20 Radijska komedija, 22.00 Poročila, 22.15 Oddaja za naše izseljence, 23.00 Poročila, 23.05 Sobotni ples, 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

SPORED
za nedeljo, 3. junija 1962

6.00—8.00 Izletnikom na pot — vmes ob 6.05. in 7.00 Poročila, 7.30—7.35 Radijski koledar, 8.00 Mladinska radijska igra — A. Daudet: Prigode Tatarina in Tarascona, 8.40 »Iz albuma otroških pesmi«, 8.55 Glasbena medigra, 9.00 Poročila, 9.05 Z zabavno glasbo v novi teden, 9.45 Zabavn orkester RTV Ljubljana, 10.00 Še pomnite, tovariši... Karel Leskovec: Dolomitske zgodbe, 10.30 Nedeljsko glasbeno dopoldne, 11.30 Nedeljska reportaža, 11.50 Z zabavno glasbo vam želimo dober tek, 12.00 Poročila, 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - I., 13.00 Poročila, 13.15 Obvestila in zabavna glasba, 13.30 Za našo vas, 14.00 Poje Slovenski oktet, 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II., 15.00 Trikrat pet, 15.30 Na obisku v zagrebški operi, 16.00 Humoreska tega tedna — S. Rozman: Študentovska soba, 16.20 Melodije za nedeljsko popoldne, 17.00 Poročila, 17.05 Zabavni intermezzo z orkestrom Raphaele, 17.15 Radijska igra — Horst Mönnich: Jubilejni zbornik, 18.25 Orkestralna medigra, 18.30 Športna nedelja, 19.00 Obvestila, 19.05 Operetni napevi, 19.30 Radijski dnevnik, 20.00 Izberite melodijo tedna, 20.45 Mandoline in godala, 21.00 Koncert na najvišjem nivoju, 21.40 Dvajset minut ob glasbenem avtomatu, 22.00 Poročila, 22.15 Ansambli in solisti RTV Ljubljana, 23.00 Poročila, 23.05 Zaplešimo v novi teden, 23.50 Melodije za lahko noč, 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

»NOVICE« — glasilo SZDL občin Kočevje in Ribnica. Izdaja in tiska ČZP »Kočevski tisk« v Kočevju. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Peter Šobar. Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 14-a, telefon uprave in uredništva 389. Letna naročnina 800 din, polletna 400 din in jo je treba plačati v naprej. Za inozemstvo 2.000 dinarjev oziroma 3 ameriške dolarje. Tek. rač. 600-27-1-265 pri NB podružnica Kočevje

Se spomnite mama, kako je bilo takrat, ko smo pred 20. leti napadli Stari trg ob Kolpi?

Vimolj — prijazna vas v gornji Poljanski dolini, še bolj prijazni in dobri so pa njeni prebivavci. V njihovih srcih, mislih in besedah je toliko človeške topline in razumevanja do ljudi, da se človek povsod počuti tako kot pri svoji lastni materi.

Ignac Karničnik je kot star borec, ki je sodeloval pri partizanskem napadu na Stari trg ob Kolpi v letu 1942, obiskal znano partizansko mamo Katarino Majerle v Vimolju. Prisostvovali smo razgovoru, ki je tekel med Karničnikom in Majerlejevo mamo, ki je ležala na postelji, pred šestimi tedni si je v Zagozdacu zlomila nogo.

»Se spomnite mati, kako je bilo takrat, ko smo pred 20 leti napadali Stari trg ob Kolpi in smo se zadržali pri vas? Jaz sem Nace.«

»O, dobro se spominjam,« je veselo odvrnila mati. »Saj ste tukaj jedli. »Veselo snidenje borca s partizansko mamo je bilo res prisrčno.

»Johan vas tudi pozdravlja in Micka,« je dejal Nace.

»Kaj pa dela sedaj?« je vprašala mati.

»Sedaj je upokojen,« je odvrnil Nace.

»Vsedite se, da bomo lažje spali, saj ste tudi takrat radi posedeli,« je veselo dejala mati, boječ se, da nebi prehitro odšli, ker je bila obiska izredno vesela. Šest tednov je priklenjena že na posteljo, povedala nam je, kako ji je bilo težko v novomeški bolnišnici, ker ni videla lepe Poljanske doline. Sin, ki je v Mariboru je je prišel iskat z avtom in jo odpeljal domov, sedaj mora pa še doma ležati, ker se ni še pozdravila.

Nace je pokazal materi slike, ki jih je imel s seboj. Mati je takoj veselo pripomnila, ko je pogledala sliko:

»Ho, Naceta takoj spoznam! Tudi Micka je tu! To je pa Bizjakova! O, to je pa Miloš! Ali ga kaj vidiš Nace, kaj dela sedaj? Johana pa ni tu. Kako rada sem mela te fante, ko so se tukaj naselili!« je še pripomnila mati. V njenih besedah je bilo polno tiste globoke ljubezni, ki jo izraža partizanska mati.

Prijazna sinova žena, ki oskrbuje v njeni bolezni mamo, nam je postregla s pristnim Poljanskim žganjem. Mati je dejala:

»Nace, pij in daj ljudem.«

»Ja. sedaj je drugače kot pred 20. leti, mati,« je dejal Nace.

»Seveda je! Takrat, ko ste prišli k nam ste prvo vprašali za vodo. Da, bila sem tedaj tudi jaz mlada, imela sem 46 let. Bili sta hčerki Mimi in Kati, ki so sedaj že poročene. Vsi smo vas imeli radi, te naše fante, ki ste tedaj bivali tu. Nace, Johan, Janko, Miloš, Jaka, Lev, učitelj Franjo iz Svetlega potoka, Vais, Šterk, Bajuk, Matuša, Jordan in tisti, Nace, ki smo mu rekli Ta mali, ne spominjam se več imena, to so bil prvi fantje, ki ste prišli k nam.

Sin Marko, ki je sedaj v Mariboru upokojen, je bil vedno z vami. Enkrat sem se tako bala zanj, ker so Italijani obkolili vso vas in ga iskali, on je bil pa doma. Skrila sem ga na podstrešju in trepetala, da ga bodo dobili, ko so podstrešje preiskovali. Imel je srečo, da ga niso dobili. Italijani so ostali v vasi — kaj sedaj. Preoblekel se je v žensko obleko in jo mimo vseh Italijanov popihal v gozd.

Ko sem nosila poročila k vam v gozdove mimo vseh italijanskih straž, so me Italijani vpraševali za »permesso«, ki ga nisem imela. Vseeno sem se prebila skozi in opravila svojo nalogo.

Da, tedaj so bili drugi časi, Nace.«

Partizani, za katere je tako skrbela mama

Mati se je spomnila tudi tega, ko je bila pri sinu v Mariboru, ji je sin pokazal bivšega partizana Jakata, ki je šel po ulici. Potihem je šla za njim in mu od zadaj zakrila oči in vprašala:

»Jaka — ugani kdo sem?«

Ko je roke odmahnila, sta se s tovarišem veselo pozdravila.

Še vse polno spominov sta obudila Nace in mati iz dni, ko so partizani napadli Stari trg ob Kolpi pred 20. leti. Njun razgovor je potekal tako prisrčno in domače, kot teče razgovor med materjo in sinom. Dobili smo tisti globoki vtis, da so bili res vsi partizani sinovi in hčere Katarine Majerle v tistem času, ko je skrbela zanje kot za svoje otroke.

Mati se spominja tudi svoje mladosti. Obraz ji je zažarel v tistem globokem občutju, ki ga je prenašala v svojem življenju. V letu 1920 se je poročila. Z možem je živela skupaj 6 let. Imela sta pet otrok. Leta 1926 je odšel mož v Kanado in potem se je sama prebijala z otroci, ki so doraščali. Sina Markota so preganjali že Kočevski Nemci, ker je bil zaveden Slovenec in je ozmerjal Kočevske Nemce, ko so pred vojno v svojih uniformah delali parade po Poljanski dolini. Slovencem, ki so se družili z Nemci, pa je dejal, da so izdajalci Slovenskega naroda. Kočevski Nemci so ga takoj izdali Italijanom v letu 1941. Skrbela je za vse otroke, ki so sedaj že odrastli in poročeni. Italijani so jo pozneje tudi internirali in oropali njen dom. Srečno je prestala vse trpljenje in danes je srečna, ko vidi svoje otroke in bivše borce partizane, ki jih ima tako rada kot svoje otroke.

Srce matere je v njeni ljubezni do otrok in ljudi res neizmerno. Polno je veselja in žalosti, bolesti in hrepenenja po tisti človeški sreči, ki ji pravimo življenje!

MIRKO MOHAR-BRANE:

Prvi topovi za brigade

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Po več dnevih skupnega prijateljstva smo se nekega dne ob enajsti uri poslovili. Mnogi so glasno jokali, drugi so nemo stiskali in zadrževali solze, na kraju so bile solze močnejše, ki so tekle po nagubanih in izmučenih licih. Tudi mi smo bili ganjeni, marsikateremu od nas je zdrknila tiha solza. Še dolgo so nam mahali v pozdrav in nas prosili naj se vrnemo. Obljubili smo njim, da bodo kmalu za nami prišli še drugi z isto nalogo.

Sprejeli smo material, topove in strelivo ter ga naložili na sedem voz. Največ je bilo granat za topove in eksploziva, zatem min, ročnih granat in drugega streliva. Torej, to je bilo toliko pričakovano, — prvi štirje topovi za naše brigade. To bo veselje, dva protitankovska in dva gorska topova.

Do reke Mrežnice smo prispeli zgodaj popoldne. Bila je že trdna tema, ko smo z velikim splavom prepeljali zadnji top in vozove z volovsko vprego skupaj. Do tukaj je šlo vse srečno. Naslednji del poti je bil mnogo težavnejši in nevarnejši. Volovske vprege so bile zelo počasne, ropot in cviljenje vozov pa sta se ponoči daleč slišala. V naslednji vasi smo morali najeti še en voz, ker je bila pot težavnejša in tako smo vsaj malo razbremenili ostale vozove. Po poldrugi uri je pot nastala kamnitejša in ne preveč strma. Matičkov vod je bil v predhodnici, z njim sem bil tudi jaz. Že na prvi progi smo se pozdravili z ustaši, zaregljale so strojnice, nočni mir pa so skalile eksplozije granat. Kljub temu je šla kolona vozov nemoteno naprej; vozniki kot da niso slišali streljanja ali so bili tega že vajeni. Ustaši si niso upali iz bunkerjev, čeprav so vedeli, da vozimo orožje. Tudi most na Dobri smo prešli srečno. Takoj za tem smo volovske vprege zamenjali za konjske vprege.

Pred nami so bila še tri nevarna mesta, kjer smo morali računati z napadom sovražnika iz zasede. Do jutra smo morali priti na področje Bosiljeva. Ko je naš vod bil v zasedi in tako pustil kolono naprej, je sedaj ostal v zaščitnici. Prvi vod je vršil nalogo predhodnice in se osigural tudi z bočnimi patrolami. Zavedali smo se, da smo odgovorni za zelo dragocen tovor, ki je namenjen našim brigadam in da so ravno od tega tovora odvisni mnogi uspehi brigad. Obljubili smo, da sovražnik ne bo dobil tovora dokler bo živ samo en borec naše čete.

Bila je temna noč, ravno tisti čas ko na pohodu v noči objema človeka najhujši spanec. Kolona je prišla iz gozda in se pomika po mehki vijugasti poljski poti med senožeti. Temačni gozd in varuh je ostal za nami. V tej monotoni tišini smo mnogi pozabili na budnost, ker smo se morali boriti z spancem. Kaditi nismo smeli na odprtem polju, ker bi nas kajenje lahko še prej izdalo. Desno spredaj je počil strel. Otrpnil sem, dremavost je takoj minila. Takoj za tem so zaregljale strojnice. Komanda ni bila potrebna, vsak vod je imel svojo nalogo. Vozniki so ostali trenutno sami in šli naprej kot da ni ničesar. Drugi in tretji vod sta se razvila v strelce. Streljanje je bilo čedalje močnejše. Ugotovili smo, da gre sedaj zares. Naš vod, ki je bil v zaščitnici, je dohitel vozove in hitel na pomoč ostalima dvema vodoma, oz., hiteli smo naprej, da omogočimo prehod koloni vozov, dokler ostala voda ne poženeta ali zadržita sovražnika. Vodnik Matiček je določil, da z enim mitraljezom in petimi borci pridem za hrbet ustašem z leve strani. Ko smo prišli dovolj blizu njihovim položajem smo odprli enoten ogenj in zavpili: »Prva četa — j u r i š !« »Hvataj ž i v e !« To je bilo preveč za ustaše, ker so bili iz te strani sigurni. Streljanje je takoj prenehalo, nastala je zmeda med ustaši. V tem je že jurišal tudi drugi in prvi vod. Borbe je bilo konec. Ves ta čas je šla kolona mirno naprej. Ko se je zdanilo, smo že bili na varnem; naredili smo tudi daljši počitek, ki smo ga bili potrebni mi in tudi konji. Okoli devete ure dopoldne smo bili že v Bosiljevem. Pred nami je bilo samo še nekaj kilometrov do vasi Vukovci in naš izlet v Kordun je bil končan. **(Dalje prihodnjič)**

Ali je to dopustno?

Kmetijska zadruga Sodražica je vsekakor solidna gospodarska organizacija in prebivavci gledajo v njej napredno obliko socialističnega gospodarjenja. Le-ta ima več poslovnih področij, od katerih ena je tudi poslovalnica Mesarija Sodražica. Nihče ne trdi, da omenjena poslovalnica ne posluje po socialističnih načelih, če pa mimogrede omenimo, da morda ne preveč zakonito, potem smo zadeli kar prravilno. V čem je pravzaprav stvar — familiarnost ali družinsko poslovanje! Ta definicija je popolnoma na mestu. No, pa si oglejmo stvar malo bolj podrobno. Poslovodja je pač poslovodja, žena je blagajničarka, se razume blagajničarka, vendar v tem primeru ne bi smela biti žena, sin pa je vajenec. Marsikdo bi k temu pripomnil, saj to niti ni tako slabo! ? Če pa tu omenimo, kar je najvažnejše, t. j. prodajo mesa, ki se vrši iz tehtnice v torbico in plačilo mesa, za katerega pa kupec ne dobi nobenega računa ali vsaj paragonski blok, potem je pač vsa zadeva precej komplicirana. Ker pa je ravno račun kot osnova pravilnemu obračunu, mora ta brezpogojno obstojati!

Prebivavci Sodražice se sprašujemo, kako KZ Sodražica vrši obračun s to poslovno enoto, vemo pa tudi, da je meso meso, kosti pa kosti in da se včasih lahko tudi kosti prodajo za meso, le da je cena precej različna.

Ni namen pisca neupravičeno kritizirati, če pa gre za primer nespoštovanja zakonitosti, potem smo tu kot člani družbene skupnosti vsi prizadeti. Poleg tega vsi skupaj ne smemo pozabiti, da je nastopil čas uveljavljanja mnenj volivcev.

Kmetijska zadruga Sodražica bi se nad tem problemčkom lahko malo zamislila in odpravila to anomalijo, na pomoč pa ji bodo vsekakor priskočili tudi pristojni organi splošnodružbene kontrole.

Š. P.

Kontrasti, problemi... Dobrepolja

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

V zvezi z novimi gospodarskimi predpisi se mora v letošnjem letu proizvodnja povečati kar za 28 % napram lanskemu letu, če hočejo zadostiti vsem obveznostim, dočim se bodo osebni dohodki neznatno povečali. Bruto produkt na enega zaposlenega v lanskem letu je znašal 1,240.000 povprečni neto osebni dohodek pa 24.000 din. V letošnjem letu pa se mora bruto produkt na enega zaposlenega zvišati na 1,640.000 din. Lepe številke, kajne? Mnogi spet zmajujejo z glavami, češ, to ne bo šlo. Vendar bo moralo iti, ako hočejo doseči plan, kriti vse družbene obveznosti, odvesti določeno vsoto na sklade podjetja in kriti osebne dohodke. V prvem tromesečju letošnjega leta so sicer nekoliko izpod plana, vendar se tolažijo s tem, da ni bilo na razpolago suhega in dobrega lesa. Po drugi strani kupec zahteva povečano proizvodnjo, to je od sedanjih 10.000 komadov stolčkov mesečno na 15.000 komadov. V mesecu aprilu so se že precej približali tej številki, v mesecu maju pa pravijo, da mora biti vsaj dosežena, če ne že prekoračena.

V letošnjem letu so opustili izdelovanje embalaže, izdelke pakirajo v kartonske zaboje, kar je ceneje in bolj ekonomično. Tudi na stroških prevozov nekaj prihranijo. Torej povsod lovijo tiste dinarje, ki so se včasih po nepotrebnem izgubljali in zmanjševali čisti dohodek.

Niso pa izkoriščene še vse možnosti. Norma je kolektivna, radi pa bi normirali vsaj nekatera posamezna delovna mesta, kar bi vsekakor ugodno vplivalo na dvig proizvodnosti. Iz vsega naštetega lahko trdim, da so si začrtali pot dobrega gospodarja, samo če...?

Da, tisti če! Tudi tukaj imajo nekaj nergačev, ki vidijo prosperiteto podjetja samo v dviganju lastnih osebnih dohodkov, ostalo pa jim ni dosti mar. Njihova računica je kratka, za gospodarsko plat podjetja naj se brigata direktor in računovodja, kaj se bomo še mi s tem ukvarjali. Na kolektivnih sestankih in zasedanjih DS so ponavadi tiho, tem bolj bučni pa so pri kozarcu vina. Takrat so v stanju, da analizirajo celo najbolj zapletene probleme in iznajdejo najbolj neverjetne stvari. Torej tam, kjer ni treba, kjer se nikogar pravzaprav nič ne tiče, tam pa, kjer bi mogoče bile nekatere stvari na mestu, pa so tiho.

Vse te zakulisne diskusije so našle svoj odmev tudi na zasedanju DS, na katerem so pretresali zaključni račun za leto 1961 in delitev čistega dohodka. Upravi podjetja so se očitale najbolj neverjetne stvari. V tem morečem vzdušju je DS izglasoval, da se iz čistega dohodka razdeli ena plača, čeprav so ekonomski pokazatelji kazali na to, da bi bila delitev nepravilna in v škodo podjetja, ter da se bo to maščevalo po vsej verjetnosti že v prvi polovici leta. Po drugi strani so bile na podlagi računovodskih podatkov demantirane laži, ki so bile izrečene.

Kje je tičala napaka? Predvsem v tem, da člani DS niso predhodno preverili vseh natolcevanj ali so resnične ali ne, temveč so te podatke iskali naskrivaj. Zakaj strah pred vodilnimi uslužbenci podjetja, ko pa imajo polno pravico in je tudi njihova dolžnost, da od časa do časa zahtevajo podatke o gospodarjenju v podjetju, ter le te prenesejo na celotni kolektiv. Torej tu je napaka. In na koncu, kdo je imel koristi od vsega tega? Tistih nekaj nergačev, ki vidijo uspeh v podjetju samo v tem, koliko se bo delilo. Torej glavno, da je danes, kaj bo jutri, me ne zanima; za to naj se brigajo drugi. In epilog k vsemu temu: kratka računica — kratka pamet.

V mesecu aprilu je kolektiv volil nov DS. Volitve so bile izvedene 100 %. V novi DS so bili izvoljeni res dobri člani kolektiva, ljudje, katerim je pri srcu nadaljnja rast in obstoj podjetja. Istočasno so bile izvedene tudi volitve za novi odbor sindikalne podružnice.

Upajmo, da bosta tako novi DS kot novi odbor sindikalne podružnice krepko prijela za delo, kar bo v korist edino le celotnemu kolektivu. Seveda bo potrebna tudi pomoč od strani celotnega kolektiva.

Pokazali so mi tudi kup prošenj za sprejem v delovno razmerje. Isto sem videl tudi v obratu »Iskre«, edino »Apnenici« primanjkuje delovnih moči za novo apneniško peč. Pač težaška dela in postali smo že toliko »gospodje«, da nihče noče več prijeti za kramp in lopato, raje se vozijo v Ljubljano in druge industrijske centre.

Dalje prihodnjič

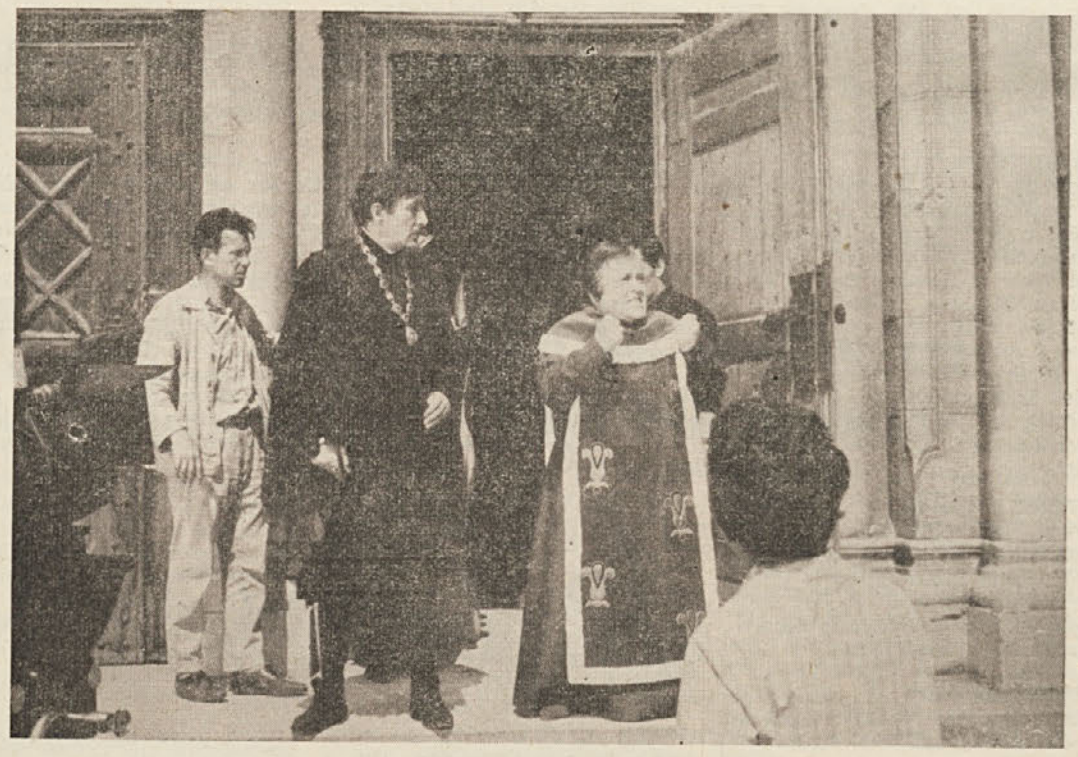

S snemanja »Robin Hooda« v Kočevju: Izabelin oče toži na pragu Nottinghamske katedrale (kočevske cerkve) za hčerjo, ki so jo ugrabili med njeno poroko z bogatim trgovcem robinhoodovci.

Pri Francetovi jami raste jamarska koča

Požrtvovalni ribniški jamarji vsako nedeljo, če le vreme dopušča odhite k Francetovi jami v Mali gori, kjer grade jamarsko kočo. Le-ta bo nemara prva koča te vrste v Sloveniji. Precej koče je že dograjene in če bo šlo vse po sreči, jo bodo v času II. ribniškega festivala, ki bo v začetku septembra, izročili svojemu namenu. Povedati moramo, da grade jamarji svojo kočo s prostovoljnim delom, zato je njihovo prizadevanje še toliko bolj vredno pohvale.

Graditeljem so priskočili na pomoč tudi jamarji iz Ljubljane. Le-ti so zelo navdušeni nad idealnim prostorom, kjer grade kočo. Bili so mnenja, da bodo v novi koči vsi pogoji za organiziranje simpozijev za jamarje, oziroma organizacijo praktičnih tečajev, saj je v bližini več jam, ki so za jamarje zelo interesantne.

Francetova koča bo odprla še eno vejo turizma v Ribniški dolini to je jamarski turizem. Ribniška dolina pa se bo poleg turističnih domov in lovskih koč obogatila še z jamarsko kočo, ki bo v neposredni bližini znanega bisera našega podzemlja — Francetove jame. Pa še eno vrednost bo imela nova koča — razmeroma blizu je Ribnice in dostop ne bo težak.

S snemanja »Robin Hooda« v Kočevju: Ko so robinhoodovci odpeljali lepo Izabelo, so vojaki hitro zajahali konje (lipicance), da bi ujeli ugrabitelje. Toda konji so začeli plesati, ker jih je eden izmed Robin Hoodoovih pristašev napojil z vinom.